

Peter Drozd

MOBILITA ŠTÁTNYCH PRÍSLUŠNÍKOV TRETÍCH KRAJÍN V RÁMCI EÚ DO SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mobilita štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci EÚ do Slovenskej republiky

Malá tematická štúdia EMN 2012

december 2012

Bratislava

Európska migračná sieť bola založená Rozhodnutím Rady 2008/381/ES a financuje ju Európska únia.

Zostavenie tejto malej tematickej štúdie spolufinancuje Európska únia a Ministerstvo vnútra SR.

Názory prezentované v tejto malej tematickej štúdii sú názormi autora a nemusia predstavovať názory vlády Slovenskej republiky, Európskej komisie alebo IOM Medzinárodnej organizácie pre migráciu.

Autor: Peter Drozd

Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete v Slovenskej republike
IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu
Grösslingová 4
811 09 Bratislava, Slovenská republika

E-mail: ncpslovakia@iom.int
Tel.: +421 2 52 62 33 35
www.emn.sk, www.emn.europa.eu

ISBN: 978-80-89506-30-9

Predslov

Túto malú tematickú štúdiu EMN zostavila IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu Bratislava, ktorá je koordinátorom Národného kontaktného bodu Európskej migračnej siete (EMN) v Slovenskej republike.

Malá tematická štúdia EMN je súčasťou súhrnnej štúdie EMN rovnakého zamerania vypracovanej na úrovni EÚ, v ktorej sú zhrnuté výsledky národných štúdií spracovaných členskými krajinami EÚ a Nórskom na základe spoločného zadania vo forme dotazníkových otázok.

Súhrnná štúdia, ako aj malé tematické štúdie jednotlivých členských štátov EÚ a Nórska sú dostupné v anglickom jazyku na webovej stránke www.emn.europa.eu.

Malá tematická štúdia EMN za Slovenskú republiku v anglickom jazyku je spracovaná vo forme vyplneného dotazníka a slúži najmä pre potreby súhrnnej štúdie. Slovenská verzia tejto štúdie je rozšírená a spracovaná do publikácie, ktorá slúži najmä pre potreby odbornej verejnosti. Obe verzie štúdie sú dostupné na webovej stránke slovenského Národného kontaktného bodu EMN www.emn.sk.

Obsah

Zoznam skratiek	8		
Zhrnutie	8		
Definície	10		
01. Národný rámec: Víza a povolenia na pobyt	12		
1.1 Skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých pohyb v rámci EÚ upravuje európska legislatíva	13		
1.1.1 Osoby s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte EÚ	13		
1.1.2 Držitelia modrej karty EÚ	16		
1.1.3 Vedeckí a výskumní pracovníci z tretích krajín	18		
1.1.4 Zahraniční študenti	20		
1.1.5 Vyslaní zamestnanci	24		
1.2 Skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých pohyb v rámci EÚ neupravuje európska legislatíva	26		
1.2.1 Cezhraniční pracovníci a pracovníci zamestnaní v prihraničných oblastiach	26		
1.2.2 Sezónni zamestnanci	26		
1.2.3 Zamestnanci v regulovaných profesiách	27		
1.2.4 Fyzická osoba – podnikateľ	27		
1.3 Spoločné pravidlá pre všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín migrujúcich v rámci EÚ	29		
02. Štatistiky týkajúce sa vnútroeurópskej pracovnej mobility	30		
2.1 Štatistické údaje týkajúce sa celkovej vnútroeurópskej pracovnej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín do SR	31		
2.2 Štatistické údaje týkajúce sa jednotlivých skupín štátnych príslušníkov tretích krajín	34		
2.2.1 Skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých pohyb v rámci EÚ upravuje európska legislatíva	34		
2.2.1.1 Osoby s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte EÚ	34		
2.2.1.2 Držitelia modrej karty EÚ	34		
2.2.1.3 Vedeckí a výskumní pracovníci z tretích krajín a zahraniční študenti	36		
2.2.1.4 Vyslaní zamestnanci	37		
2.2.2 Skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých pohyb v rámci EÚ neupravuje európska legislatíva	42		
2.2.2.1 Cezhraniční pracovníci, pracovníci zamestnaní v prihraničných oblastiach, sezónni zamestnanci a zamestnanci v regulovaných profesiách	42		
2.3 Štatistické údaje o približnom rozsahu pracovnej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín do SR	50		
2.3.1 Počet žiadostí o uznanie kvalifikácie	50		
2.3.2 Počet žiadostí o prechodný pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú povolený pobyt v inej členskej krajine	51		
2.3.3 Počet štátnych príslušníkov tretích krajín registrovaných v Sociálnej poisťovni, ktorí mali pred príchodom do SR povolený pobyt v inej členskej krajine	51		
2.3.4 Informácie o predchádzajúcich miestach pobytu získané na základe sčítania obyvateľov	55		
2.4 Štatistické údaje týkajúce sa pracovnej mobility občanov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie do SR	55		
03. Prekážky vo vnútroeurópskej mobilite štátnych príslušníkov tretích krajín do SR	65		
3.1 Skúmanie situácie na trhu práce	65		
3.2 Minimálna mzda	67		
3.3 Preukazovanie finančného zabezpečenia podnikateľskej činnosti	67		
3.4 Uznávanie kvalifikácií	68		
3.5 Prístup štátnych príslušníkov tretích krajín k sociálnemu zabezpečeniu v SR	69		
04. Záver	71		
Bibliografia	73		
Prílohy	75		

Zoznam skratiek

ČŠ – členský štát/členské štáty

EHP – Európsky hospodársky priestor

EK – Európska komisia

EMN – European Migration Network – Európska migračná sieť

EÚ – Európska únia

MV SR – Ministerstvo vnútra SR

MŠVVaŠ SR – Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

MZVaEZ SR – Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

OCP PZ – oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru

SR – Slovenská republika

ÚHCP P PZ – Úrad hraničnej a cudzineckej polície Prezídia Policajného zboru

ÚPSVaR – Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

ZÚ SR – Zastupiteľský úrad SR v zahraničí

Z. z. – Zbierka zákonov

Zhrnutie

Riadiaci výbor EMN schválil v rámci pracovného programu EMN na rok 2012 vypracovanie tretej malej tematickej štúdie na tému *Mobilita štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci EÚ*. Štúdia bude súčasťou súhrnnej štúdie rovnakého zamerania na úrovni EÚ, sumarizujúcej výsledky národných štúdií vypracovaných členskými štátmi EÚ na základe spoločnej špecifikácie vo forme dotazníka. Cieľom tejto malej tematickej štúdie je napomôcť k lepšiemu porozumeniu kľúčových otázok týkajúcich sa mobility štátnych príslušníkov tretích krajín a riešeniu výziev, ktorým EÚ v tejto oblasti čelí.

Súhrnná štúdia vypracovaná EK v rámci EMN bude následne informovať o rozsahu fenoménu vnútroeurópskej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín v jednotlivých členských štátoch, pričom bude klásť dôraz najmä na bariéry, ktoré ovplyvňujú pohyb štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci EÚ za prácou. Ďalším cieľom súhrnnej štúdie bude poskytnúť prehľad o legislatíve členských štátov v tejto oblasti, a to jednak o legislatívnych opatreniach prijatých nad rámec legislatívy EÚ (v prípadoch, ktoré EÚ *acquis* pokrýva), ako aj opatreniach týkajúcich sa skupín štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých pohyb v rámci EÚ európska legislatíva neupravuje. Na základe dostupných štatistických údajov sa budú zároveň analyzovať súčasné trendy vnútroeurópskej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín.

Napriek potenciálu, ktorý môže mať vnútroeurópska pracovná mobilita štátnych príslušníkov tretích krajín na rozvoj slovenskej ekonomiky, sa zatiaľ v SR nere realizoval žiadny komplexný výskum. Táto štúdia je prvým materiálom spracovaným v tejto oblasti.

Z dostupných štatistických údajov je zrejmé, že SR nie je cieľovou krajinou pracovných migrantov – štátnych príslušníkov tretích krajín prichádzajúcich z iných ČŠ EÚ. Príčiny nižšej atraktívnosti Slovenska ako cieľovej krajiny pracovných, najmä však vysokokvalifikovaných migrantov prichádzajúcich z iných ČŠ EÚ môžu byť rôzne: od nízkej priemernej mzdy v národnom hospodárstve cez jazykovú bariéru až po administratívnu náročnosť získania povolenia na zamestnanie a povolenia na prechodný pobyt.

Predchádzajúci pobyt v inej členskej krajine EÚ neznamená pre uchádzača o zamestnanie a pobyt v SR – občana tretej krajiny žiadnu výhodu. Administratívny proces vybavenia povolenia na prechodný pobyt, ktorému sa venujeme v prvej kapitole štúdie, je rovnaký ako v prípade štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý mieri do EÚ prvýkrát. Výnimkou je len možnosť cudzieho štátneho príslušníka tretej krajiny prichádzajúceho z iného ČŠ EÚ žiadať o udelenie prechodného pobytu na území SR.

V druhej kapitole analyzujeme na základe dostupných štatistických údajov rozsah vnútroeurópskej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín v SR. Hoci ide o pomerne rozsiahlu kapitolu, dáta v nej obsiahnuté poskytujú len približné údaje o tomto fenoméne. ÚPSVaR totiž spracúva údaje o pracovnej mobilite len komplexne, bez možnosti zistiť predchádzajúci pobyt zamestnanca a ÚHCP P PZ zbiera systematicky údaje o predchádzajúcom pobyte žiadateľa o povolenie na pobyt v SR len od roku 2011 (do roku 2010 nešlo o povinný údaj v žiadosti o udelenie prechodného pobytu).

Z pohľadu ďalších legislatívnych prekážok pri vnútroeurópskej mobilite štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorým sa venujeme v tretej kapitole, rovnako platí, že predchádzajúci pobyt v inom ČŠ nepredstavuje pre štátneho príslušníka tretej krajiny žiadnu výhodu. Pri žiadaní o povolenie na zamestnanie sa pri posudzovaní jeho žiadosti rovnako ako pri žiadateľovi prichádzajúcom priamo z tretej krajiny prihliada na situáciu na trhu práce a rovnako sa u neho vyžaduje posúdenie kvalifikácie pri výkone regulovaného povolania, minimálna výška mzdy pri výkone vysokokvalifikovaného zamestnania či preukázanie finančného zabezpečenia podnikateľskej činnosti.

Definície

V tejto kapitole uvádzame definície hlavných pojmov, ktoré v súlade so špecifikáciou používame v predkladanej malej tematickej štúdii a týkajú sa problematiky vnútroeurópskej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín. Definície primárne vychádzajú z právneho poriadku SR¹, pričom pojmy nevyhradené slovenskou legislatívou vychádzajú z prekladového slovníka pojmov, ktorý vydala EMN², zo špecifikácie štúdie alebo ich vymedzil autor.

Vnútroeurópska mobilita³ – pohyb z jedného ČŠ EÚ do druhého najmä s cieľom pracovať na obdobie dlhšie ako 3 mesiace.

Cudzinec⁴ – každý, kto nie je štátnym občanom SR.

Štátny príslušník tretej krajiny⁵ – každý, kto nie je štátnym občanom SR ani občanom niektorého z ČŠ⁶ EÚ; iného zmluvného štátu Dohody o EHP alebo Švajčiarskej konfederácie; štátnym príslušníkom tretej krajiny sa rozumie aj osoba bez štátnej príslušnosti.

Osoba s dlhodobým pobytom⁷ – štátny príslušník tretej krajiny, ktorému ČŠ udelil dlhodobý pobyt v zmysle Smernice Rady 2003/109/ES.

Držiteľ modrej karty⁸ – štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bola vydaná modrá karta⁹ s cieľom vykonávať vysokokvalifikované zamestnanie.

Zahraničný študent¹⁰ – štátny príslušník tretej krajiny, ktorý získal niektorý z druhov prechodného pobytu, ktoré SR vydáva pre žiadateľov, ktorých primárnym cieľom na území SR je štúdium.

1 Konkrétny právny predpis uvádzame v poznámke pod čiarou.

2 Zdroj: Asylum and Migration Glossary 2.0, dostupné na http://www.emn.sk/phocadownload/glossary/emn_glossary_v-jan2012.pdf (citované 28. 11. 2012).

3 Pojem definovaný v špecifikácii malej tematickej štúdie.

4 Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“).

5 Zákon o pobyte cudzincov.

6 V zmysle zákona o pobyte cudzincov sa ČŠ rozumie ČŠ EÚ okrem SR, iný zmluvný štát Dohody o EHP a Švajčiarska konfederácia.

7 Zákon o pobyte cudzincov.

8 Pojem vymedzený autorom malej tematickej štúdie.

9 Zákon o pobyte cudzincov definuje modrú kartu ako osobitný druh povolenia na prechodný pobyt, ktorý oprávňuje štátneho príslušníka tretej krajiny vstúpiť, zdržiavať sa, pracovať na území SR, vycestovať z územia SR, opätovne vstúpiť na územie SR v čase, na aký mu ju policajný útvar vydal.

10 Zdroj: Migrácia zahraničných študentov do SR, štúdia EMN, 2012, dostupné na http://www.emn.sk/phocadownload/emn_studies/emn-sk_studia_migracia_zahranicnych_studentov_do_SR_sk.pdf (citované 6. 12. 2012).

Vedecký pracovník¹¹ – štátny príslušník tretej krajiny, ktorý na území SR vykonáva výskum alebo vývoj na základe dohody o hostovaní¹², a na tento účel mu policajný útvar udelil prechodný pobyt.

Vyslaný zamestnanec¹³ – štátny príslušník tretej krajiny, ktorého vyslal zamestnávateľ so sídlom v inom ČŠ EÚ na územie SR v rámci poskytovania služieb zabezpečovaných týmto zamestnávateľom.

Cezhraničný pracovník¹⁴ – štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je zamestnaný v jednom členskom štáte, ale sídli v druhom členskom štáte, kam sa najmenej raz týždenne vracia.

Pracovník zamestnaný v prihraničnej oblasti¹⁵ – štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je zamestnaný v prihraničnej oblasti SR a najmenej raz za týždeň sa bude vracieť do štátu susediaceho so SR, kde má svoj trvalý pobyt; prihraničnou oblasťou SR sa rozumie územie okresu, ktoré prilieha k štátnym hraniciam.

Sezónny zamestnanec¹⁶ – štátny príslušník tretej krajiny, ktorému bol udeľený prechodný pobyt na účel sezónneho zamestnania¹⁷.

Regulované povolanie¹⁸ – je povolanie, odborná činnosť alebo skupina odborných činností, ktorých výkon podmieňuje splnenie kvalifikačných predpokladov podľa osobitných predpisov.

11 Pojem vymedzený autorom malej tematickej štúdie.

12 Uzatváranie dohôd o hostovaní upravuje zákon č. 172/2005 Z. z. o organizácii štátnej podpory výskumu a vývoja a o doplnení zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, ktorým bola do právneho poriadku SR transponovaná Smernica Rady 2005/71/ES o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vedeckého výskumu.

13 Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

14 Pojem definovaný v špecifikácii malej tematickej štúdie podľa Eurofound.

15 Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

16 Pojem vymedzený autorom malej tematickej štúdie.

17 Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov definuje sezónnu prácu ako prácu, ktorá je závislá od striedania ročných období, každý rok sa opakuje a nepresahuje 8 mesiacov v kalendárnom roku.

18 Pojem definovaný zákonom č. 293/2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií, v znení zákona č. 560/2008 Z. z.

Národný rámec: Víza a povolenia na pobyt

Kapitola sa zameriava najmä na podmienky, ktoré musia štátni príslušníci tretích krajín s povolením na pobyt v inom členskom štáte EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie splniť na to, aby im bol udelený prechodný pobyt v SR, a na procedúru, ktorá k udeleniu povolenia na prechodný pobyt vedie. Táto kapitola zároveň poukazuje na rozdiely medzi podmienkami na získanie prechodného pobytu pre jednotlivé skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín a pobyt občanov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie, ak by sa ocitli v rovnakej situácii – chceli by na území SR pracovať, podnikáť alebo študovať.

Pred analýzou jednotlivých skupín štátnych príslušníkov tretích krajín prichádzajúcich do SR z iného ČŠ EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie, je potrebné uviesť, že predchádzajúci pobyt v inom ČŠ nepredstavuje pre žiadateľa o povolenie na prechodný pobyt v SR žiadnu výhodu. Proces posudzovania žiadosti o udelenie prechodného pobytu, zákonom vyžadované doklady aj lehoty na rozhodnutie sú rovnaké bez ohľadu na to, či štátny príslušník tretej krajiny prichádza na územie SR z iného ČŠ EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie, alebo z krajiny pôvodu. V ďalšom texte preto špecificky neuvádzame, že ide o prípad štátneho príslušníka tretej krajiny v rámci vnútroeurópskej mobility.

1.1 Skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých pohyb v rámci EÚ upravuje európska legislatíva

1.1.1 Osoby s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte EÚ

Štátny občan tretej krajiny s dlhodobým pobytom v inom ČŠ EÚ¹, ktorý je zamestnaný v SR, musí požiadať o udelenie prechodného pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v inom ČŠ. Žiadosť sa podáva na príslušnom tlačíve, ktoré je k dispozícii na každom ZÚ SR, každom OCP PZ, ako aj na webovej stránke MV SR.

Žiadosť o udelenie prechodného pobytu sa podáva osobne, a to buď na ZÚ SR, alebo na policajnom útvare na Slovensku. V zahraničí je možné žiadosť podať na ZÚ SR akreditovanom pre štát, ktorý žiadateľovi vydal cestovný doklad, alebo na ZÚ SR akreditovanom pre štát, v ktorom má žiadateľ bydlisko. V osobitných prípadoch (napr. ak takýto ZÚ SR nie je, alebo v prípadoch hodných osobitného zreteľa) určí MZVaEZ SR po dohode s MV SR iný ZÚ SR, na ktorom je možné žiadosť podať. ZÚ SR, ktorý žiadosť prijal, vydá žiadateľovi v deň podania žiadosti potvrdenie o jej prijatí.

Následne ZÚ SR vykoná so žiadateľom o udelenie prechodného pobytu osobný pohovor s cieľom predbežne posúdiť žiadosť. Pohovor sa vedie v štátnom (slovenskom) jazyku alebo v jazyku, ktorý je zrozumiteľný obom stranám. ZÚ vyhotoví o pohovore písomný záznam, ktorý priloží k žiadosti o udelenie prechodného pobytu. Záznam sa vyhotoví v slovenskom jazyku a musí byť podpísaný žiadateľom. Ak žiadateľ neovláda slovenský jazyk, môže si na vlastné náklady zabezpečiť tlmočníka, ktorý je povinný záznam podpísať.

ZÚ SR zašle príslušnému OCP PZ, teda útvaru príslušnému o žiadosti rozhodnúť, spolu so záznamom aj svoje stanovisko k udeleniu prechodného pobytu, v ktorom uvedie, či udelenie prechodného pobytu odporúča alebo neodporúča, a to s uvedením konkrétnych dôvodov.

Ak sa žiadateľ v čase podania žiadosti zdržiava oprávnené v SR, má možnosť podať žiadosť o prechodný pobyt osobne priamo na policajnom útvare prí-

¹ Legislatíva SR neumožňuje štátnym príslušníkom tretích krajín s povolením na dlhodobý pobyt v krajinách EHP alebo Švajčiarska získať povolenie na prechodný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v inom ČŠ. Z toho dôvodu pri tejto skupine osôb hovoríme iba o štátnych príslušníkoch tretích krajín s povolením na dlhodobý pobyt v inom ČŠ EÚ, nie však EHP alebo Švajčiarska.

slušnom podľa miesta, kde má žiadateľ na Slovensku registrovaný pobyt. Ten o žiadosti rozhodne. K žiadosti o prechodný pobyt je potrebné predložiť platný cestovný doklad, 2 fotografie s rozmermi 3 x 3,5 cm zobrazujúce aktuálnu podobu, zaplatiť správny poplatok 165,50 € a doložiť nasledujúce doklady, nie staršie ako 90 dní, ktoré preukazujú:

- a) účel pobytu,
- b) finančné zabezpečenie pobytu,
- c) zabezpečenie ubytovania.

Doklad potvrdzujúci bezúhonnosť žiadateľa sa nemusí prikladať k žiadosti. Policajný útvar aj ZÚ SR si však môžu vyžiadať od žiadateľa v jednotlivých prípadoch doklad, nie starší ako 90 dní, potvrdzujúci bezúhonnosť z:

- a) ČŠ EÚ, ktorý mu priznal postavenie osoby s dlhodobým pobytom, alebo
- b) ČŠ EÚ, ktorý mu udelil pobyt.

Účel pobytu preukazuje žiadateľ dokladom o dlhodobom pobyte vydaným v ČŠ EÚ a pracovnou zmluvou alebo písomným prísľubom budúceho zamestnávateľa, že žiadateľa prijme do zamestnania.

Finančné zabezpečenie je možné preukázať výpisom z osobného účtu vedeného v banke na meno žiadateľa alebo potvrdením zamestnávateľa o výške dohodnutej mzdy. Finančné zabezpečenie je potrebné preukázať vo výške životného minima² na každý mesiac pobytu. Ak má plánovaná dĺžka pobytu presiahnuť jeden rok, finančné zabezpečenie musí žiadateľ preukázať vo výške 12-násobku životného minima.

Doklad o zabezpečení ubytovania musí preukazovať, že žiadateľ má zabezpečené ubytovanie na najmenej 6 mesiacov prechodného pobytu. Ak žiada o prechodný pobyt na kratší čas, musí preukazovať zabezpečenie ubytovania počas celého prechodného pobytu.

Dokladom o zabezpečení ubytovania sa rozumie:

- a) list vlastníctva alebo výpis z listu vlastníctva z katastra nehnuteľností vydaný na meno žiadateľa,
- b) overená nájomná zmluva s vlastníkom alebo užívateľom nehnuteľnosti a výpis z listu vlastníctva alebo iný doklad preukazujúci oprávnenie prenajímateľa nakladať s nehnuteľnosťou,

² Sumy životného minima sa menia každoročne k 1. júlu kalendárneho roka. Od 1. júla 2012 predstavuje suma životného minima pre jednu plnoletú osobu 194,58 € na mesiac.

- c) potvrdenie ubytovacieho zariadenia o poskytnutí ubytovania,
- d) overené čestné vyhlásenie fyzickej osoby alebo právnickej osoby o poskytnutí ubytovania žiadateľovi na území SR a výpis z listu vlastníctva alebo iný doklad preukazujúci oprávnenie takejto osoby nakladať s nehnuteľnosťou.

V prípade udelenia prechodného pobytu je ďalej žiadateľ povinný odovzdať policajnému útvaru do 30 dní odo dňa prevzatia dokladu o pobyte doklad potvrdzujúci jeho zdravotné poistenie. Tým sa rozumie potvrdenie na meno cudzinca o tom, že je zdravotne poistený na území SR alebo že má poistenú úhradu liečebných nákladov na území SR.

O žiadosti o udelenie prechodného pobytu rozhodne policajný útvar do 90 dní odo dňa podania kompletnej žiadosti, t. j. žiadosti doloženej všetkými vyžadovanými prílohami, ktoré spĺňajú potrebné náležitosti. V mimoriadne zložitých prípadoch je možné túto lehotu predĺžiť o 30 dní. Voči negatívne rozhodnutiu sa môže žiadateľ odvolať. Tento druh prechodného pobytu je možné udeliť najdlhšie na 5 rokov. Po skončení platnosti prvého povolenia je možné prechodný pobyt obnoviť, opäť najdlhšie na 5 rokov. Žiadosť o obnovenie prechodného pobytu je však potrebné podať na policajnom útvare najneskôr posledný deň platnosti pôvodného povolenia.

Prechodný pobyt však u takéhoto žiadateľa nie je potrebný do 90 dní odo dňa začiatku pobytu na území SR, ak si splnil svoju zákonnú povinnosť a do 3 pracovných dní od vstupu nahlásil policajnému útvaru začiatok, miesto a predpokladanú dĺžku pobytu³.

Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ

Na rozdiel od štátnych príslušníkov tretích krajín sa občanom EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie pobyt dlhší ako 3 mesiace nepovoľuje, ale len registruje. Znamená to, že SR nerozhoduje v správnom konaní o povolení či nepovolení pobytu žiadateľa, ale vykoná len registráciu takejto osoby na príslušnom OCP PZ. V prípade, že žiadateľ nedokáže hodnoverne preukázať zákonom stanovené náležitosti, policajný útvar registráciu nevykoná a žiadateľa písomne informuje, aké doklady pre úspešnú registráciu musí predložiť.

³ S ohľadom na lehotu, ktorú má policajný útvar v týchto prípadoch na rozhodnutie (90 dní), je však vhodné podať žiadosť o udelenie prechodného pobytu čím skôr po vstupe na územie SR. Ak totiž nebude prechodný pobyt udelený do 90 dní odo dňa vstupu žiadateľa na územie SR, žiadateľ bude musieť Slovensko opustiť.

Pri registrácii pobytu na príslušnom OCP PZ sa od občana EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie, ktorý je zamestnaný na území SR, vyžaduje osobné podanie žiadosti o registráciu pobytu na úradnom tlačive, predloženie platného preukazu totožnosti alebo platného cestovného dokladu a príslubu zamestnávateľa či pracovnej zmluvy. Na rozdiel od štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý žiada o udelenie prechodného pobytu osoby, ktorá má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v inom ČŠ, ktorý musí preukázať finančné zabezpečenie svojho pobytu vo výške sumy životného minima na každý mesiac pobytu, občan EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie, ktorý je zamestnaný na území SR, nemusí preukazovať, že má dostatočné finančné zdroje. Takýto žiadateľ nemusí doložiť doklad o zabezpečení ubytovania, avšak ak tak neurobí, policajný útvar uvedie ako adresu v potvrdení o registrácii obec, kde sa občan Únie bude zdržiavať počas pobytu. Od takéhoto žiadateľa sa zároveň nevyžaduje zdravotné poistenie ani zaplatenie správneho poplatku za podanie žiadosti.

Podstatným rozdielom je aj fakt, že o registráciu pobytu sú občania EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie povinní požiadať do 30 dní od uplynutia 3 mesiacov odo dňa vstupu na územie SR. Rovnako je predĺžená lehota na hlásenie začiatku pobytu v SR. Zatiaľ čo občania tretích krajín sú povinní hlásiť začiatok pobytu na území SR do 3 dní odo dňa vstupu do krajiny, u občanov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie je táto lehota predĺžená na 10 dní.

1.1.2 Držitelia modrej karty EÚ

Držiteľ modrej karty EÚ vydananej iným ČŠ, ktorý má záujem pracovať na území SR, má možnosť požiadať o vydanie modrej karty na území SR osobne na policajnom útvere do 30 dní od vstupu na územie SR. Ak je však žiadateľ držiteľom modrej karty vydananej v inom ČŠ kratšie ako 18 mesiacov, jeho žiadosť bude zamietnutá⁴.

Žiadosť o vydanie modrej karty sa podáva na úradnom tlačive. Spolu s formulárom žiadosti je potrebné predložiť platný cestovný doklad, priložiť 2 fotografie s rozmermi 3 x 3,5 cm zobrazujúce aktuálnu podobu žiadateľa, zaplatiť správny poplatok 165,50 € a doložiť nasledovné doklady:

- a) pracovnú zmluvu na výkon vysokokvalifikovaného zamestnania alebo písomný príslub zamestnávateľa, že žiadateľa do vysokokvalifikovaného zamestnania prijme;

⁴ SR plne transponovala ustanovenie čl. 18 ods. 1 Smernice 2009/50/EC, a preto žiadosti o vydanie modrej karty žiadateľov, ktorí sú držiteľmi modrých kariet z iných ČŠ kratšie ako 18 mesiacov, zamieta.

- b) doklad potvrdzujúci vyššiu odbornú kvalifikáciu zodpovedajúcu zamestnaniu uvedenému v pracovnej zmluve alebo príslube zamestnania;
- c) potvrdenie ÚPSVaR o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, ktoré zodpovedá vysokokvalifikovanému zamestnaniu, štátnym príslušníkom tretej krajiny;
- d) doklad osvedčujúci splnenie podmienok na výkon regulovaného povolania (v prípade, že zamestnanie dohodnuté v zmluve alebo uvedené v príslube zamestnania zodpovedá regulovanému povolaniu);
- e) doklady, nie staršie ako 90 dní, ktoré potvrdzujú:
  - 1) bezúhonnosť žiadateľa,
  - 2) zabezpečenie ubytovania počas pobytu na území SR.

Svoju bezúhonnosť žiadateľ preukazuje výpisom z registra trestov štátu, ktorého je štátnym príslušníkom, a štátu, v ktorom sa v posledných 3 rokoch zdržiaval viac ako 90 dní počas 6 po sebe nasledujúcich mesiacov. Ak sa taký výpis v tomto štáte nevydáva, možno ho nahradiť rovnocennou listinou vydanou príslušným súdnym orgánom alebo administratívnym orgánom krajiny pôvodu alebo ho možno nahradiť čestným vyhlásením, ktoré vykoná žiadateľ pred príslušným súdnym orgánom alebo administratívnym orgánom, prípadne notárom krajiny pôvodu alebo posledného bydliska. Doklad o bezúhonnosti musí dokladovať bezúhonnosť na celom území štátu, ktorý tento doklad vydal.

Zabezpečenie ubytovania preukazuje žiadateľ rovnakým spôsobom, ktorý opisujeme v podkapitole 1.1.1.

Do 30 dní od podania žiadosti o vydanie modrej karty je žiadateľ povinný odovzdať policajnému útvaru lekársky posudok potvrdzujúci, že netrpí chorobou, ktorá ohrozuje verejné zdravie. Tento posudok nesmie byť starší ako 30 dní a vydáva ho lekár so špecializáciou v špecializačnom odbore infektológia.

Policajný útvar vydá písomné rozhodnutie o žiadosti o vydanie modrej karty do 30 dní od doručenia kompletnej žiadosti (doloženej všetkými vyššie uvedenými dokladmi). V mimoriadne zložitých prípadoch možno túto lehotu predĺžiť najviac o 30 dní. Ak policajný útvar žiadosť o vydanie modrej karty zamietne, žiadateľ má možnosť sa voči takémuto rozhodnutiu odvolať.

Policajný útvar písomne informuje o vydaní modrej karty ČŠ, ktorý ako posledný vydal tomuto žiadateľovi modrú kartu pred vydaním modrej karty v SR.

Ak žiadateľovi počas konania o vydanie modrej karty uplynula platnosť modrej karty vydanéj v inom ČŠ, výhodou takéhoto žiadateľa je, že sa jeho pobyt na území SR považuje za oprávnený až do právoplatného rozhodnutia o žiadosti o vydanie modrej karty.

Modrá karta sa udeľuje na 3 roky, alebo ak je obdobie trvania pracovného pomeru kratšie ako 3 roky, policajný útvar udelí modrú kartu na obdobie trvania pracovného pomeru predĺžené o 90 dní. Modrú kartu je možné obnoviť rovnako najdlhšie na 3 roky za predpokladu, že žiadateľ podá žiadosť o jej obnovenie osobne na policajnom útvare najneskôr posledný deň trvania jej platnosti.

Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ

Podmienky registrácie pobytu občana EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie, ktorý by v SR vykonával zamestnanie, ktoré by zodpovedalo vysokokvalifikovanému zamestnaniu na základe modrej karty, sú rovnaké ako v predchádzajúcom prípade (pozri podkapitulu 1.1.1, časť Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ).

SR posudzuje u občanov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie všetky zamestnania rovnako, preto neprichádza do úvahy posudzovanie špecifických podmienok, ktoré sú pre vysokokvalifikované zamestnania stanovené. Rovnako SR v takýchto prípadoch nevyžaduje od občanov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie preukázanie bezúhonnosti, finančného zabezpečenia, zabezpečenia ubytovania, potvrdenia, že žiadateľ netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie, ani zaplatenie správneho poplatku.

1.1.3 Vedeckí a výskumní pracovníci z tretích krajín

Vedeckým pracovníkom, ktorí plánujú na Slovensku realizovať výskumnú činnosť na základe dohody o hostovaní, udeľuje SR prechodný pobyt na účel výskumu a vývoja.

Postup získania prechodného pobytu na účel výskumu a vývoja je obdobný ako v prípade prechodného pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v inom ČŠ, ktorý opisujeme v podkapitole 1.1.1. Žiadosť je rovnako možné podať na ZÚ SR,

ako aj priamo na policajnom útvare za predpokladu, že sa žiadateľ na Slovensku zdržiava oprávnene. Podanie žiadosti je oslobodené od platenia správneho poplatku.

Spolu s platným cestovným dokladom, 2 aktuálnymi fotografiami tváre žiadateľa s rozmermi 3 x 3,5 cm je potrebné spolu so žiadosťou doložiť nasledujúce doklady, nie staršie ako 90 dní, ktoré preukazujú:

- a) účel pobytu,
- b) finančné zabezpečenie pobytu,
- c) bezúhonnosť žiadateľa.

Účel pobytu preukazuje žiadateľ dohodou o hostovaní.

Finančné zabezpečenie je možné preukázať výpisom z osobného účtu vedeného v banke na meno žiadateľa, potvrdením štatutárneho orgánu hostujúcej inštitúcie o finančnom a hmotnom zabezpečení žiadateľa počas jeho pobytu alebo dohodou o hostovaní. Finančné zabezpečenie je potrebné preukázať vo výške životného minima⁵ na každý mesiac pobytu. Ak má plánovaná dĺžka pobytu presiahnuť jeden rok, finančné zabezpečenie musí preukázať vo výške 12-násobku životného minima.

Svoju bezúhonnosť žiadateľ preukazuje spôsobom opísaným v kapitole 1.1.2.

V prípade udelenia prechodného pobytu je žiadateľ ďalej povinný odovzdať policajnému útvaru do 30 dní odo dňa prevzatia dokladu o pobyte doklad potvrdzujúci jeho zdravotné poistenie a lekársky posudok potvrdzujúci, že netrpí chorobou, ktorá ohrozuje verejné zdravie, ktorý nesmie byť starší ako 30 dní a vydáva ho lekár so špecializáciou v odbore infektológia. Dokladom potvrdzujúcim zdravotné poistenie sa rozumie potvrdenie na meno cudzinca o tom, že je zdravotne poistený na území SR alebo že má poistenú úhradu liečebných nákladov na území SR.

O žiadosti rozhodne policajný útvar do 30 dní odo dňa podania kompletnej žiadosti, t. j. žiadosti doloženej všetkými vyžadovanými prílohami. Voči negatívnejmu rozhodnutiu sa môže žiadateľ odvolať. Prechodný pobyt sa udeľuje na čas potrebný na dosiahnutie účelu pobytu, najdlhšie na 2 roky. Povolenie je možné opakovane obnoviť, vždy najdlhšie na 3 roky, za predpokladu, že žiadateľ podá žiadosť o obnovenie povolenia na prechodný pobyt na účel

⁵ Sumy životného minima sa menia každoročne k 1. júlu kalendárneho roka. Od 1. júla 2012 predstavuje suma životného minima pre jednu plnoletú osobu 194,58 € na mesiac.

výskumu a vývoja osobne na policajnom útvare najneskôr posledný deň platnosti pôvodného povolenia.

Prechodný pobyt u takéhoto žiadateľa nie je potrebný do 90 dní odo dňa začiatku pobytu na území SR, ak si splnil svoju zákonnú povinnosť a do 3 pracovných dní od vstupu na územie SR nahlásil policajnému útvaru začiatok, miesto a predpokladanú dĺžku pobytu.

Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ

V prípade, že by bol vedecký pracovník z ČŠ EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie na Slovensku zamestnaný dlhšie ako 3 mesiace, platili by pre registráciu jeho pobytu rovnaké podmienky, ako opisujeme v podkapitole 1.1.1., v časti Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ.

Na rozdiel od vedeckého alebo výskumného pracovníka z tretej krajiny by takýto vedec nemusel uzatvárať dohodu o hostovaní, nevyžadovalo by sa od neho preukázanie zabezpečenia ubytovania⁶, zdravotného poistenia ani potvrdenia, že netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie. Rovnako ako v predchádzajúcich prípadoch by sa od neho nevyžadovalo preukázanie finančného zabezpečenia.

1.1.4 Zahraniční študenti

SR môže udeliť zahraničným študentom, ktorí majú v úmysle študovať na Slovensku dlhšie ako 90 dní, jeden z viacerých druhov prechodného pobytu v závislosti od dokladov, ktoré policajnému útvaru spolu so žiadosťou o udelenie prechodného pobytu doložia.

a) *prechodný pobyt na účel štúdia*⁷

Žiadosť o udelenie prechodného pobytu sa podáva vždy osobne, a to buď na ZÚ SR, alebo na policajnom útvare na Slovensku. Postup podania žiadosti je rovnaký, ako uvádzame v podkapitole 1.1.1.

Bez ohľadu na skutočnosť, či sa žiadosť podáva na ZÚ SR alebo na príslušnom OCP PZ v SR, je oslobodená od platenia správneho poplatku. K žiadosti o prechodný pobyt je potrebné predložiť platný cestovný doklad, 2 fotografie s rozmermi 3 x 3,5 cm zobrazujúce aktuálnu podobu a nasledujúce doklady,

⁶ Uvedené neplatí v prípade, ak požiada policajný útvar o vydanie dokladu o pobyte.

⁷ Štúdiom sa podľa § 24 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov rozumie štúdium na strednej škole, štúdium na jazykovej škole, štúdium na vysokej škole a štúdium jazykovej alebo odbornej prípravy k štúdiu na vysokej škole, ktoré organizuje vysoká škola v SR.

nie staršie ako 90 dní, ktoré preukazujú:

- a) účel pobytu,
- b) bezúhonnosť (neplatí v prípade žiaka strednej školy),
- c) finančné zabezpečenie pobytu,
- d) zabezpečenie ubytovania; to neplatí, ak ide o štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorému bol udelený prechodný pobyt a študuje na vysokej škole v SR.

Účel pobytu preukazuje žiadateľ potvrdením príslušného orgánu štátnej správy alebo školy o jeho prijatí na štúdium.

Finančné zabezpečenie je možné preukázať výpisom z osobného účtu vedeného v banke na meno žiadateľa, potvrdením o udelení štipendia, potvrdením štatutárneho útvaru právnickej osoby o zabezpečení finančných prostriedkov počas pobytu alebo čestným vyhlásením inej osoby, že poskytne žiadateľovi finančné zabezpečenie počas pobytu, doložené výpisom z jej osobného účtu.

Výška finančného zabezpečenia a potvrdenie o zabezpečení ubytovania študenta /ak neplatí výnimka uvedená pod písm. d)/ platí rovnako, ako uvádzame v podkapitole 1.1.1. Svoju bezúhonnosť preukazuje zahraničný študent rovnakým spôsobom, ako opisujeme v podkapitole 1.1.2.

V prípade udelenia prechodného pobytu je zahraničný študent ďalej povinný odovzdať policajnému útvaru do 30 dní odo dňa prevzatia dokladu o pobyte lekársky posudok potvrdzujúci, že netrpí chorobou, ktorá ohrozuje verejné zdravie. Tento posudok nesmie byť starší ako 30 dní a vydáva ho lekár so špecializáciou v odbore infektológia.

Doklad o zdravotnom poistení nie je zahraničný študent povinný dokladať k žiadosti o prechodný pobyt, ani následne po jeho udelení. Neznamená to však, že nie je povinný zdravotné poistenie mať. Naopak, právna úprava mu prikazuje uzavrieť zdravotné poistenie do 3 pracovných dní odo dňa prevzatia dokladu o pobyte. Za nesplnenie tejto povinnosti hrozí študentovi pri prípadnej kontrole pobytu pokuta až do výšky 1 600 €.

O žiadosti rozhodne policajný útvar do 30 dní odo dňa podania kompletnej žiadosti, t. j. žiadosti doloženej všetkými vyžadovanými prílohami. Voči negatívnemu rozhodnutiu sa môže žiadateľ odvolať.

Prechodný pobyt je možné udeliť na predpokladaný čas štúdia, najdlhšie na 6 rokov. Prechodný pobyt na účel štúdia je možné obnoviť najdlhšie na 5 rokov. Žiadosť o obnovenie prechodného pobytu je však potrebné podať na policajnom útvare najneskôr posledný deň platnosti pôvodného povolenia.

b) *prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti*

V prípade, že študent z tretej krajiny plánuje študovať v SR na základe bilaterálnej zmluvy SR s jeho domovským štátom, alebo na základe programu vlády SR alebo programu EÚ, udeľuje mu SR prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti⁸.

Postup získania prechodného pobytu na účel osobitnej činnosti je obdobný ako v prípade prechodného pobytu na účel štúdia. Žiadosť je rovnako možné podať na ZÚ SR, ako aj priamo na policajnom útvare, ak sa žiadateľ na Slovensku zdržiava oprávnené.

Žiadosť je potrebné doložiť rovnakými dokladmi ako v prípade prechodného pobytu na účel štúdia. Pri tomto druhu prechodného pobytu však neplatí výnimka určená pre študentov vysokých škôl, ktorí sú oslobodení od povinnosti preukazovať zabezpečenie ubytovania. Žiadosť o udelenie prechodného pobytu na účel osobitnej činnosti je zároveň spoplatnená správnym poplatkom 99,50 €.

Účel pobytu sa v tomto prípade preukazuje konkrétnou bilaterálnou zmluvou alebo potvrdením orgánu štátnej správy, v ktorého pôsobnosti je výkon činnosti podľa programov schválených vládou SR alebo programov EÚ, alebo potvrdením organizácie, ktorá takýto program administratívne zabezpečuje. Ak program upravuje aj finančné garancie pre študenta, slúži potvrdenie tohto útvaru zároveň ako potvrdenie o finančnom zabezpečení pobytu. V opačnom prípade predkladá študent výpis z bankového účtu⁹.

V prípade udelenia prechodného pobytu je zahraničný študent ďalej povinný odovzdať policajnému útvaru do 30 dní odo dňa prevzatia dokladu o pobyte lekársky posudok potvrdzujúci, že netrpí chorobou, ktorá ohrozuje verejné zdravie, a doklad potvrdzujúci jeho zdravotné poistenie na území SR.

⁸ V praxi je niekedy pomerne zložité odlišiť, o aký druh prechodného pobytu by mal zahraničný študent žiadať. Ak bol napríklad zahraničnému študentovi vlády SR vydaný doklad o štúdiu na vysokej škole v SR, môže žiadať o prechodný pobyt na účel štúdia. Ak takýmto dokladom v čase podania žiadosti nedisponuje (má napr. iba potvrdenie od MŠVVaŠ SR, že je účastníkom výmenného programu), má možnosť žiadať len o prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti.

⁹ Výška finančného zabezpečenia je rovnaká ako v predchádzajúcom prípade pod písmenom a).

Prechodný pobyt na účel osobitnej činnosti sa udeľuje na čas potrebný na dosiahnutie účelu, najdlhšie na 2 roky. Ak účel pobytu bude trvať aj naďalej, je možné tento druh prechodného pobytu opakovane predlžovať, vždy najviac na 3 roky.

O žiadosti rozhoduje policajný útvar v rovnakých lehotách ako v prípade prechodného pobytu na účel štúdia.

c) *prechodný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte*

V prípade, že štátnemu príslušníkovi tretej krajiny bolo priznané v inom ČŠ postavenie osoby s dlhodobým pobytom a tento má v úmysle študovať na území SR, udeľuje mu policajný útvar prechodný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v inom ČŠ. Tomuto druhu prechodného pobytu sa venujeme v podkapitole 1.1.1.

Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ

Od občanov ČŠ EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie sa povolenie na pobyt nevyžaduje, a to ani v prípade zamestnania, ani v prípade štúdia. Občan Únie má právo na pobyt na území SR počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, ak študuje na základnej škole, strednej škole alebo vysokej škole v SR.

V prípade štúdia dlhšieho ako 3 mesiace sa vyžaduje registrácia pobytu, o ktorú musí takýto študent požiadať do 30 dní po uplynutí 3 mesiacov od začiatku pobytu. Postup je rovnaký ako v prípade osôb z ČŠ EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie, ktoré sú na Slovensku zamestnané. Účel pobytu však študent preukazuje dokladom potvrdzujúcim, že študuje na škole v SR, a finančné zabezpečenie čestným vyhlásením o tom, že má dostatočné zdroje, aby sa nestal osobou v hmotnej núdzi počas svojho pobytu v SR.

Na rozdiel od študenta z tretej krajiny sa od takéhoto zahraničného študenta nevyžaduje preukázanie bezúhonnosti, zabezpečenia ubytovania¹⁰, zdravotného poistenia, potvrdenia, že netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie, ani zaplatenie správneho poplatku za podanie žiadosti.

¹⁰ Uvedené neplatí v prípade, ak požiada policajný útvar o vydanie dokladu o pobyte.

1.1.5 Vyslaní zamestnanci

Vyslaným zamestnancom udeľuje SR prechodný pobyt na účel zamestnania. V prípade, že vyslaný zamestnanec spĺňa podmienky na vstup do schengenského priestoru podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 (t. j. má platný cestovný doklad, má dostatočné finančné prostriedky na plánovanú dĺžku pobytu a návrat, zdôvodní účel pobytu, nejde o osobu, na ktorú bolo vydané upozornenie v schengenskom informačnom systéme s cieľom odoprieť mu vstup, a zároveň nepredstavuje hrozbu pre verejný poriadok, vnútornú bezpečnosť alebo verejné zdravie), prechodný pobyt u neho nie je potrebný do 90 dní odo dňa začiatku pobytu na území SR, ak si splnil svoju zákonnú povinnosť do 3 pracovných dní od vstupu na územie SR nahlásiť policajnému útvaru začiatok, miesto a predpokladanú dĺžku pobytu.

Žiadosť o udelenie prechodného pobytu sa podáva vždy osobne, a to buď na ZÚ SR, alebo na policajnom útvaru na Slovensku. Postup podania žiadosti je rovnaký ako v predchádzajúcich prípadoch (pozri podkapitolu 1.1.1).

Bez ohľadu na skutočnosť, či sa žiadosť podáva na ZÚ SR alebo na príslušnom OCP PZ, k žiadosti o prechodný pobyt je potrebné predložiť platný cestovný doklad, 2 fotografie s rozmermi 3 x 3,5 cm zobrazujúce aktuálnu podobu, zaplatiť správny poplatok 165,50 € a doložiť nasledujúce doklady, nie staršie ako 90 dní, ktoré preukazujú:

- a) účel pobytu,
- b) bezúhonnosť,
- c) finančné zabezpečenie pobytu,
- d) zabezpečenie ubytovania.

Účel pobytu preukazuje žiadateľ potvrdením zamestnávateľa, že štátny príslušník tretej krajiny má vykonávať činnosť, na ktorú sa povolenie na zamestnanie nevyžaduje.

Finančné zabezpečenie je možné preukázať potvrdením zamestnávateľa o výške dohodnutej mzdy alebo výpisom z osobného účtu vedeného v banke na meno žiadateľa.

O výške finančného zabezpečenia aj o spôsobe preukázania zabezpečeného ubytovania rovnako platí to, čo uvádzame v podkapitole 1.1.1. Spôsob preukázania bezúhonnosti je rovnaký ako v prípade držiteľov modrej karty EÚ (pozri podkapitolu 1.1.2).

V prípade udelenia prechodného pobytu je zahraničný študent ďalej povinný odovzdať policajnému útvaru do 30 dní odo dňa prevzatia dokladu o pobyte lekársky posudok potvrdzujúci, že netrpí chorobou, ktorá ohrozuje verejné zdravie.

O žiadosti rozhodne policajný útvar do 90 dní odo dňa podania kompletnej žiadosti, t. j. žiadosti doloženej všetkými vyžadovanými prílohami. V mimoriadne zložitých prípadoch je možné túto lehotu predĺžiť o 30 dní. V skrátennej lehote, do 30 dní, rozhodne policajný útvar vtedy, ak žiadateľ pracuje pre zahraničného investora v SR a je občanom ČŠ OECD, alebo žiadateľ pracuje pre významného zahraničného investora¹¹. Voči negatívnemu rozhodnutiu sa môže žiadateľ odvolať.

Tento druh prechodného pobytu sa udeľuje na dobu trvania zamestnania, najdlhšie na 2 roky. Po skončení jeho platnosti je možné prechodný pobyt opakovane obnovovať, vždy najdlhšie na 3 roky. Žiadosť o obnovenie prechodného pobytu je však potrebné podať na policajnom útvaru najneskôr posledný deň platnosti pôvodného povolenia.

Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ

V prípade, že zamestnávateľ so sídlom v zahraničí vyšle občana EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie na výkon práce do SR na obdobie dlhšie ako 3 mesiace, vzťahuje sa na takéhoto zamestnanca registračná povinnosť opísaná v podkapitole 1.1.1, v časti Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ.

Na rozdiel od vyslaných zamestnancov z tretích krajín nie sú občania EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie pri registrácii pobytu povinní dokladovať bezúhonnosť, zabezpečenie ubytovania¹², lekársky posudok potvrdzujúci, že netrpia chorobou, ktorá ohrozuje verejné zdravie, ani platiť správny poplatok.

¹¹ Kto je v SR považovaný za významného zahraničného investora, upravuje zákon č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

¹² Uvedené neplatí v prípade, ak požiada policajný útvar o vydanie dokladu o pobyte.

1.2 Skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých pohyb v rámci EÚ neupravuje európska legislatíva

1.2.1 Cezhraniční pracovníci a pracovníci zamestnaní v prihraničných oblastiach

Zamestnancom pracujúcim v prihraničných oblastiach a cezhraničným pracovníkom udeľuje SR prechodný pobyt na účel zamestnania. Na získanie povolenia platia rovnaké podmienky ako v prípade vyslaných zamestnancov (podkapitola 1.1.5) s týmito výnimkami:

- udelený prechodný pobyt sa u nich vyžaduje odo dňa vstupu na územie SR,
- účel pobytu sa preukazuje povolením na zamestnanie a
- pri podaní žiadosti o udelenie prechodného pobytu nemusia preukazovať zabezpečenie ubytovania v SR.

Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ

Keďže v prípade cezhraničných pracovníkov a pracovníkov zamestnaných v prihraničných oblastiach by sa občan EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie pravidelne vracal do krajiny svojho trvalého pobytu, nevyžadovala by sa od neho registrácia pobytu v SR.

1.2.2 Sezónni zamestnanci

Sezónnym zamestnancom udeľuje SR prechodný pobyt na účel sezónneho zamestnania. Podmienky na získanie pobytu sú obdobné ako v prípade udelenia prechodného pobytu na účel zamestnania pre vyslaných zamestnancov (kapitola 1.1.5) s týmito výnimkami:

- udelený prechodný pobyt sa u nich vyžaduje odo dňa vstupu na územie SR,
- prechodný pobyt sa udeľuje najviac na 180 dní počas 12 po sebe nasledujúcich mesiacov,
- správny poplatok za vybavenie žiadosti o udelenie prechodného pobytu je znížený na 33 €,

- prechodný pobyt je možné obnoviť najviac na 180 dní, ak bol prechodný pobyt na účel sezónneho zamestnania udelený na menej ako 180 dní a ukončenie sezónnej práce si vyžaduje ďalší pobyt žiadateľa, a
- účel pobytu sa preukazuje povolením na zamestnanie.

Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ

V prípade, že by občan EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie vykonával na území SR akúkoľvek prácu (vrátane práce, ktorá má sezónny charakter) dlhšie ako 3 mesiace, vyžadovala by sa od neho registrácia pobytu na území SR za rovnakých podmienok. Na rozdiel od sezónnych zamestnancov z tretích krajín by však dĺžka jeho pobytu nebola limitovaná.

1.2.3 Zamestnanci v regulovaných profesiách

Občanom tretích krajín, ktorí majú pobyt v inom ČS a chcú sa zamestnať v regulovaných povolaniach, udeľuje SR prechodný pobyt na účel zamestnania alebo prechodný pobyt modrá karta, rovnako ako občanom tretích krajín prichádzajúcich z krajiny pôvodu. SR v procese povoľovania pobytu na výkon regulovaných profesií neuplatňuje vzhľadom na predchádzajúci pobyt občana tretej krajiny v inom štáte EÚ žiadne špecifické procedúry a postupy.

Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ

Z hľadiska porovnania pravidiel a postupov pri udeľovaní pobytu občanom EÚ pracujúcich v regulovaných profesiách a občanov tretích krajín (bez ohľadu na ich predchádzajúci pobyt) môžeme skonštatovať, že proces udeľovania pobytu občanom tretích krajín je oveľa náročnejší. Povinnosti týkajúce sa uznávania kvalifikácie sú však rovnaké pre obe skupiny zamestnancov, pričom pri občanoch tretích krajín je uznanie kvalifikácie, a teda doloženie príslušných dokladov vo vzťahu k výkonu regulovaného zamestnania (pobyt modrá karta) samostatnou podmienkou na získanie povolenia na pobyt.

1.2.4 Fyzická osoba – podnikateľ

Štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí podnikajú alebo plánujú na Slovensku podnikáť ako fyzické osoby, udeľuje SR prechodný pobyt na účel podnikania.

Postup získania prechodného pobytu na účel podnikania je obdobný ako v prípade iných druhov prechodných pobytov, ktorým sa venujeme v predchádzajúcich kapitolách. Žiadosť je rovnako možné podať na ZÚ SR,

ako aj priamo na policajnom útvare, ak sa žiadateľ na Slovensku zdržiava oprávnene.

K žiadosti o prechodný pobyt je potrebné predložiť platný cestovný doklad, 2 fotografie s rozmermi 3 x 3,5 cm zobrazujúce aktuálnu podobu žiadateľa, zaplatiť správny poplatok 232 € a doložiť nasledujúce doklady, nie staršie ako 90 dní, ktoré preukazujú:

- a) účel pobytu,
- b) bezúhonnosť žiadateľa,
- c) finančné zabezpečenie pobytu,
- d) finančné zabezpečenie podnikateľskej činnosti,
- e) zabezpečenie ubytovania v SR.

Účel pobytu preukazuje žiadateľ predložením podnikateľského zámeru alebo dokladu potvrdzujúceho oprávnenie na podnikanie.

Finančné zabezpečenie pobytu žiadateľ preukazuje výpisom z osobného účtu vedeného v banke, pobočke zahraničnej banky alebo zahraničnej banke na meno žiadateľa. Výška finančného zabezpečenia predstavuje aj v tomto prípade sumu životného minima na každý mesiac pobytu. Finančné zabezpečenie podnikateľskej činnosti preukáže žiadateľ výpisom z podnikateľského účtu zriadeného na účely podnikania, v tomto prípade však vo výške 12-násobku životného minima.

O preukázaní bezúhonnosti platí to isté, ako uvádzame v podkapitole 1.1.2, a spôsob preukázania zabezpečenia ubytovania je rovnaký ako v prípade skupiny osôb s dlhodobým pobytom v inom ČŠ EÚ (pozri podkapitolu 1.1.1).

V prípade udelenia prechodného pobytu na účel podnikania je štátny príslušník tretej krajiny povinný odovzdať policajnému útvaru do 30 dní odo dňa prevzatia dokladu o pobyte lekársky posudok potvrdzujúci, že netrpí chorobou, ktorá ohrozuje verejné zdravie, a doklad potvrdzujúci jeho zdravotné poistenie na území SR. Do 60 dní od dňa prevzatia dokladu o pobyte je žiadateľ ďalej povinný predložiť policajnému útvaru výpis z obchodného registra fyzickej osoby – podnikateľa.

O žiadosti rozhodne policajný útvar do 90 dní odo dňa podania kompletnej žiadosti, t. j. žiadosti doloženej všetkými vyžadovanými prílohami. V mimoriadne zložitých prípadoch je možné túto lehotu predĺžiť o 30 dní. Proti negatívnemu rozhodnutiu sa môže žiadateľ odvolať.

Prechodný pobyt na účel podnikania sa udeľuje na predpokladaný čas podnikania, najviac však na 3 roky. Po skončení jeho platnosti je možné prechodný pobyt obnoviť, opäť najdlhšie na 3 roky. Žiadosť o obnovenie prechodného pobytu je však potrebné podať na policajnom útvare najneskôr posledný deň platnosti pôvodného povolenia.

Porovnanie s legislatívnou úpravou pobytu občana EÚ

Rovnako ako v prípade zamestnancov z ČŠ EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie, aj v prípade fyzických osôb – podnikateľov z týchto krajín sa od nich povolenie na pobyt nevyžaduje. Ak sa fyzická osoba zdržiava na Slovensku z dôvodu podnikateľskej činnosti trvajúceho dlhšie ako 3 mesiace, vyžaduje sa od nej registrácia pobytu, o ktorú musí požiadať do 30 dní po uplynutí 3 mesiacov odo dňa začatia pobytu. Postup je rovnaký ako v prípade zamestnancov z ČŠ EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie. Účel pobytu však fyzická osoba – podnikateľ preukazuje dokladom potvrdzujúcim, že je samostatne zárobkovo činnou osobou.

Na rozdiel od podnikateľa z tretej krajiny sa od podnikateľa z členského štátu EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie nevyžaduje preukázanie bezúhonnosti, zabezpečenia ubytovania, finančného zabezpečenia podnikateľskej činnosti, zdravotného poistenia, potvrdenia, že netrpí chorobou ohrozujúcou verejné zdravie, ani zaplatenie správneho poplatku za podanie žiadosti.

1.3 Spoločné pravidlá pre všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín migrujúcich v rámci EÚ

Hoci sú pravidlá upravujúce pobyt v SR pre jednotlivé skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín migrujúcich v rámci EÚ podobné, jediným spoločným ukazovateľom je ich právo žiadať o udelenie prechodného pobytu na území SR.

Štatistiky týkajúce sa vnútroeurópskej pracovnej mobility

Nasledujúca kapitola obsahuje a v obmedzenej miere v závislosti od dostupných štatistických údajov aj analyzuje približný rozsah fenoménu vnútroeurópskej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín na Slovensko. Podobne ako v predchádzajúcej kapitole porovnáva tieto dáta s pracovnou mobilitou štátnych príslušníkov členských krajín EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie.

Keďže štátne orgány SR nevedú štatistiky v rozsahu a forme potrebnej na spracovanie tejto malej tematickej štúdie, všetky poskytnuté dáta, ako aj dáta získané z verejne prístupných zdrojov sme v zodpovedajúcej miere spracovali a upravili do prezentovanej formy.

2.1 Štatistické údaje týkajúce sa celkovej vnútroeurópskej pracovnej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín do SR

V podmienkach SR nie sú k dispozícii štatistické údaje, ktoré by komplexne mapovali celú oblasť pracovnej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci EÚ/EHP alebo Švajčiarska. Z dostupných štatistických údajov je možné určiť len rozsah vnútroeurópskej mobility bez ohľadu na druh činnosti, ktorú takíto cudzinci na území SR vykonávajú, a štátne občianstvo cudzinca. V tejto súvislosti je tiež potrebné zdôrazniť, že do roku 2011 sa údaj o štáte predchádzajúceho pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny systematicky štatisticky nezberal, bol iba dobrovoľným údajom v žiadosti o povolenie na pobyt. Z tohto dôvodu síce dostupné údaje do roku 2011 analyzujeme, je však pri nich potrebné prihliadnuť na možnú dátovú odchýlku.

Podľa údajov ÚHCP P PZ SR bolo v roku 2011¹³ vydaných štátnym občanom tretích krajín celkovo 3 865 povolení na prechodný pobyt, 1 247 povolení na trvalý pobyt a 164 povolení na tolerovaný pobyt¹⁴. Z celkového počtu vydaných povolení bolo len 63 vydaných cudzincom, ktorí mali pred vstupom na územie SR legálny pobyt v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie. Podiel mobility štátnych príslušníkov tretích krajín do SR z inej členskej krajiny tak predstavoval v roku 2011 menej ako 1,2 %.

Ako vyplýva z dostupných údajov uvedených v **tabulke 1**, v sledovanom období (2006 – 2011) sa v SR usídlňovali najmä štátni príslušníci tretích krajín, ktorí sa pred vstupom do SR zdržiavali v susedných krajinách (Česká republika, Rakúsko, Maďarsko), pričom podiel mužov predstavoval viac ako 70 %.

¹³ Zdroj: Štatistický prehľad legálnej a nelegálnej migrácie v Slovenskej republike 2011; dostupné na http://www.minv.sk/?Rok_2011 (citované 2. 12. 2012).

¹⁴ Tolerovaný pobyt je osobitný druh pobytu cudzinca na území SR, ktorý udeľuje policajný útvar štátnym príslušníkom tretích krajín v zákonom predpokladaných situáciách (§ 58 zákona o pobyte cudzincov).

Tabuľka 1: Rozsah mobility štátnych príslušníkov tretích krajín do SR z iných členských štátov EÚ/EHP alebo Švajčiarska v rokoch 2006 – 2011

Štát predchádzajúceho pobytu	2006*			2007*			2008*			2009*			2010*			2011		
	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu
Bulharsko	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1
Cyprus	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1	4	0	4
Česko	12	5	17	4	2	6	6	1	7	12	10	22	14	4	18	7	5	12
Dánsko	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Estónsko	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Francúzsko	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Grécko	2	0	2	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2
Holandsko	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1
Írsko	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	1	1	1	2	1	1	2
Litva	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Lotyšsko	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	1	1	0	1
Maďarsko	2	6	8	0	1	1	2	1	3	0	1	1	5	3	8	2	2	4
Nemecko	4	1	5	1	1	2	4	2	6	0	0	0	2	1	3	3	2	5
Polsko	0	1	1	2	0	2	0	0	0	1	0	1	1	1	2	1	0	1
Portugalsko	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Tabuľka 1: pokračovanie

Štát predchádzajúceho pobytu	2006*			2007*			2008*			2009*			2010*			2011		
	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu
Rakúsko	4	0	4	6	1	7	8	2	10	14	4	18	7	4	11	7	1	8
Rumunsko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0
Slovensko	0	0	0	0	0	0	2	1	3	1	1	2	0	0	0	1	0	1
Španielsko	2	1	3	2	2	4	2	1	3	1	0	1	1	0	1	3	0	3
Švajčiarsko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8	1	9
Švédsko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0
Taliano	4	0	4	2	1	3	3	2	5	6	0	6	8	0	8	0	3	3
Veľká Británia	0	0	0	1	0	1	2	1	3	7	1	8	3	1	4	4	0	4
Spolu	33	14	47	23	11	34	32	12	44	46	18	64	45	17	62	46	17	63

Zdroj: ÚHCP P PZ.

*Údaj o štáte predchádzajúceho pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny sa do roku 2011 systematicky štatisticky nezberal, bol iba dobrovoľným údajom v žiadosti o povolenie na pobyt.

Hoci z dostupných štatistických údajov nie je možné zistiť druh ekonomickej aktivity štátnych príslušníkov tretích krajín, z pohľadu vekovej štruktúry (**tabuľka 2**) prichádzali na Slovensko najmä cudzinci v produktívnom veku (15 – 64 rokov). Typický profil migranta – štátneho príslušníka tretej krajiny na účely tejto štúdie je preto muž vo veku 25 – 40 rokov, ktorý prišiel na Slovensko z Českej republiky alebo Rakúska.

2.2 Štatistické údaje týkajúce sa jednotlivých skupín štátnych príslušníkov tretích krajín

SR nevedie špeciálne štatistiky, z ktorých by bolo možné extrahovať údaje len o jednotlivých skupinách štátnych príslušníkov tretích krajín (špecifikovaných v zadaní štúdie), ktorí mali pred príchodom do SR povolený pobyt v inej členskej krajine. Dostupné údaje o nasledujúcich skupinách štátnych príslušníkov tretích krajín sa týkajú cudzincov – štátnych príslušníkov tretích krajín vo všeobecnosti, bez ohľadu na krajinu ich predchádzajúceho pobytu. Údaje uvedené v tejto kapitole je preto nutné posudzovať s prihliadnutím na túto skutočnosť.

2.2.1 Skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých pohyb v rámci EÚ upravuje európska legislatíva

2.2.1.1 Osoby s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte EÚ

Štatistické údaje týkajúce sa prechodného pobytu osôb s dlhodobým pobytom v inej členskej krajine nie sú k dispozícii, keďže tento inštitút bol zavedený do právneho poriadku SR až novým zákonom o pobyte cudzincov, účinným od 1. januára 2012.

2.2.1.2 Držitelia modrej karty EÚ

V roku 2011¹⁵ nebola žiadnemu štátnemu príslušníkovi tretej krajiny vydaná modrá karta (povolený prechodný pobyt – modrá karta). Podľa informácií dostupných z informačného systému Evidencia cudzincov boli v roku 2011 podané 4 žiadosti o prechodný pobyt – modrá karta (3 občania Ruska a 1 občan Tadžikistanu)¹⁶.

¹⁵ Zákon upravujúci vydávanie modrých kariet začal byť na Slovensku účinný od júla 2011.

¹⁶ Z uvedených žiadostí boli 3 schválené, avšak až v roku 2012 (3 občania Ruska majú povolený prechodný pobyt – modrá karta) a 1 žiadosť bola zamietnutá (1 občan Tadžikistanu). Informácia ÚHCP P PZ.

Tabuľka 2: Veková štruktúra štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí získali pobyt na Slovensku po predchádzajúcom pobyte v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo vo Švajčiarsku v rokoch 2006 – 2011

Vek	2006*			2007*			2008*			2009*			2010*			2011		
	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu
0 - 14	4	0	4	4	0	4	0	0	0	6	0	6	2	1	3	2	1	3
15 - 64	28	13	41	19	10	29	31	10	41	39	18	57	43	16	59	44	16	60
65+	1	1	2	0	1	1	1	2	3	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	33	14	47	23	11	34	32	12	44	46	18	64	45	17	62	46	17	63

Zdroj: ÚHCP P PZ.

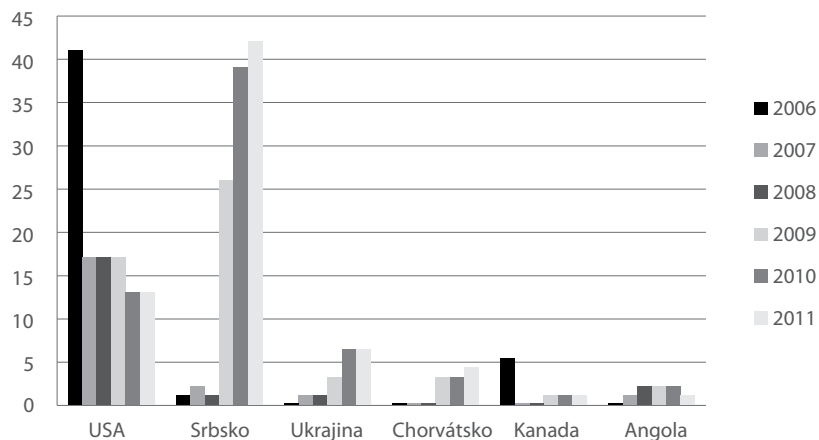
*Rozdelenie podľa vekovej štruktúry v uvedenom období rokov 2006 – 2011 vychádza z dostupných údajov uvedených v tabuľke 1. Vzhľadom na to, že sa do roku 2011 údaje o predchádzajúcom pobyte štátneho príslušníka tretej krajiny (tabuľka 1) systematicky štatisticky nezberali a boli iba dobrovoľným údajom v žiadosti o povolenie na pobyt, je potrebné v rokoch 2006 – 2010 brať do úvahy možnú dátovú odchýlku.

Pozn.: Podrobnú tabuľku vekovej štruktúry štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí získali pobyt na Slovensku po predchádzajúcom pobyte v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo vo Švajčiarsku v rokoch 2006 – 2011, uvádzame v prílohe v tabuľke A.

2.2.1.3 Vedeckí a výskumní pracovníci z tretích krajín a zahraniční študenti

SR nevedie osobitnú evidenciu vedeckých a výskumných pracovníkov ani študentov z tretích krajín pracujúcich na Slovensku. Vedeckí a výskumní pracovníci, ako aj študenti študujúci v SR na základe programov vlády alebo programov EÚ sú zaradení v dostupných štatistikách ÚPSVaR do kategórie „činnosti podľa osobitných programov“ spolu s ďalšími pracovníkmi, od ktorých sa nevyžaduje povolenie na zamestnanie (lektorská a umelecká činnosť), a preto ich počet nie je možné samostatne z týchto štatistík vyabstrahovať a analyzovať. V tabuľkách v prílohe preto uvádzame len dostupné údaje za celú skupinu štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich na území SR na základe povolenia na výkon „činnosti podľa osobitných programov“, v rozdelení podľa vekovej štruktúry pracovníkov (**príloha, tabuľka B**), dosiahnutého vzdelania (**príloha, tabuľka C**) a druhu pracovnej činnosti (**príloha, tabuľka D**), avšak z vyššie uvedeného dôvodu ich v texte neanalyzujeme. Z dostupných údajov tejto skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín uvádzame iba analýzu podľa krajiny pôvodu pracovníka. Z **grafu 1** je zrejmé, že v sledovanom období rokov 2006 – 2011 vykonávali pracovnú činnosť na základe „činnosti podľa osobitných programov“ najmä pracovníci z USA, Srbska a Ukrajiny. Podrobné tabuľky o počtoch týchto zamestnancov podľa krajiny pôvodu a pohlavia za jednotlivé roky samostatne uvádzame **v prílohe v tabuľke E**.

Graf 1: Počet zamestnancov pracujúcich na území SR na základe povolenia na výkon „činnosti podľa osobitných programov“ v rokoch 2006 – 2011 podľa krajiny pôvodu pracovníka (top 6)

Zdroj: ÚPSVaR.

2.2.1.4 Vyslaní zamestnanci

Vyslaní zamestnanci tvoria pomerne malú skupinu pracovníkov, od ktorých SR nevyžaduje povolenie na zamestnanie. Počet týchto zamestnancov však v SR v sledovanom období kontinuálne rástol a zvýšil sa zo 4 v roku 2006 až na 54 v roku 2011. V uvedenom období však výrazne poklesol podiel žien na celkovom počte vyslaných zamestnancov. Kým v roku 2007 tvorili ženy viac ako 50 %, do roku 2011 klesol ich podiel na menej ako 4 %.

Rovnako je možné pozorovať výrazné zmeny vo vekovej štruktúre vyslaných zamestnancov. Zatiaľ čo v roku 2006 tvorili polovicu vyslaných zamestnancov pracovníci do 30 rokov, v rokoch 2007 a 2008 dominujú zamestnanci vo veku 30 – 40 rokov. Od roku 2009 sa k tejto vekovej kategórii výraznejšie pridávajú aj vyslaní zamestnanci starší ako 40 rokov, ktorí v roku 2011 tvoria už 68,5 % podielu na celkovom počte vyslaných zamestnancov (**tabuľka F v prílohe**).

S ohľadom na vzdelanie vyslaných zamestnancov dominujú v sledovanom období (2006 – 2011) s podielom viac ako 78 % vysokoškolsky vzdelaní zamestnanci. Stredoškolské vzdelanie s maturitou získalo 11,2 % zamestnancov, stredné vzdelanie bez maturity 7,3 % zamestnancov a so základným vzdelaním pôsobilo na Slovensku len 3,4 % vyslaných zamestnancov z tretích krajín (**tabuľka 3**).

Z **tabuľky 4** je zrejmé, že kým v rokoch 2007 – 2009 tvorili väčšinu vyslaných zamestnancov pedagogickí zamestnanci, od roku 2010 tvoria túto skupinu takmer výhradne „vedúci a riadiaci zamestnanci veľkých organizácií, spoločností a podnikov“. Z pohľadu krajín pôvodu vyslaných zamestnancov prichádzali na Slovensko v sledovanom období najmä pracovníci z Kórejskej republiky, USA, Ukrajiny, Číny a Ruska (**graf 2**). Kým teda v rokoch 2007 – 2009 bola najčastejším vyslaným zamestnancom žena – učiteľka z USA, v rokoch 2010 – 2011 ním bol muž z Kórejskej republiky, zamestnaný na vedúcej pozícii vo veľkej spoločnosti. Súvisí to najmä s príchodom veľkých investícií Kórejskej republiky v rokoch 2009 – 2011 do automobilového a elektrotechnického priemyslu v SR.

Tabuľka 3: Vzdelanostná štruktúra vyslaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých zamestnávateľ má sídlo v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo vo Švajčiarsku v rokoch 2006 – 2011

Vzdelanie	2006		2007		2008		2009		2010		2011		
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	
	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	
základné	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	0	3
stredné bez maturity (výučný list)	0	0	0	0	2	0	9	0	1	0	1	0	1
stredné s maturitou	1	0	2	0	2	0	2	1	2	3	5	0	7
vysokoškolské	2	1	3	5	9	14	9	18	11	8	19	41	42

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka 4: Rozdelenie vyslaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých zamestnávateľ má sídlo v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo vo Švajčiarsku v rokoch 2006 – 2011 na základe druhu pracovnej činnosti

Druh pracovnej činnosti	2006		2007		2008		2009		2010		2011		
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	
	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	spolu	
1 Zákonodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci	0	0	1	0	1	4	0	2	40	1	42	2	44
11 Zákonodarcovia, vyšší úradníci	0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1
12 Vedúci a riadiaci zamestnanci veľkých organizácií, spoločností, podnikov a podobne	0	0	0	0	3	0	2	31	1	32	2	34	
13 Vedúci riaditelia, ktorí riadia malý podnik, organizáciu, spoločnosť	0	0	0	0	0	0	0	0	8	0	9	0	9
2 Vedeckí a odborní dŕuževní zamestnanci	2	1	3	2	2	3	0	6	2	2	2	0	2
21 Vedci a odborníci vo fyzikálnych a v príbuzných vedách, architekti a technickí inžinieri (tvoriví zamestnanci)	1	1	2	1	0	2	4	0	2	0	2	0	2
22 Vedci a odborníci v biologických, lekárskejších a príbuzných odboroch	1	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0
23 Odborní pedagogickí zamestnanci	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0	0	0

Tabuľka 4: pokračovanie

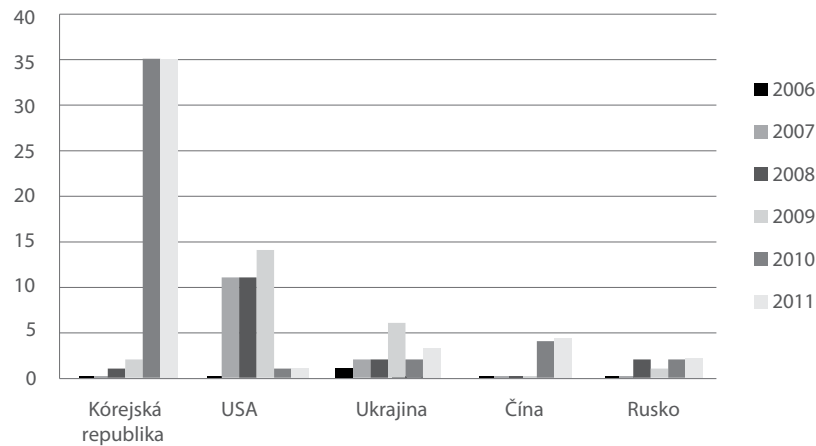
Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
3 Technickí, zdravotníckí, pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	1	0	1	4	9	13	4	9	13	4	8	12	2	0	2	2	0	2
33 Pedagogickí zamestnanci	0	0	0	3	9	12	3	9	12	3	8	11	0	0	0	0	0	0
34 Iní pomocní odborní zamestnanci	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	2	0	2	2	0	2
5 Prevádzkovi zamestnanci v službách a obchode	0	0	0	0	0	0	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2
51 Obsluhujúci zamestnanci	0	0	0	0	0	0	2	0	2	2	0	2	1	0	1	1	0	1
52 Predavači, manekýni a predvádzajúci tovaru	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1
7 Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	6	3	0	3	3	0	3
71 Kvalifikovaní robotníci pri ťažbe surovín, stavební robotníci a zamestnanci v príbuzných odboroch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	0	5	0	0	0	0	0	0

Tabuľka 4: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
72 Kvalifikovaní kovrobotníci a strojárski robotníci (okrem obsluhy strojov a zariadení)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
74 Ostatní kvalifikovaní spracovatelia a výrobcovia (okrem obsluhy strojov a zariadení)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	3	0	3
8 Obsluha strojov a zariadení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1
83 Vodiči a obsluha pojazdových strojových zariadení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	1	0	1

Zdroj: ÚPSVaR.

Pozn.: Uvádza sa len tie druhy pracovnej činnosti, v ktorých bol v sledovanom období zaznamenaný aspoň jeden číselný údaj.

Graf 2: Najčastejšie krajiny pôvodu vyslaných zamestnancov v období rokov 2006 – 2011 (top 5)

Zdroj: ÚPSVaR.

Pozn.: Podrobné informácie o krajinách pôvodu vyslaných zamestnancov za jednotlivé roky uvádzame v prílohe v tabuľke G.

2.2.2 Skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých pohyb v rámci EÚ neupravuje európska legislatíva

2.2.2.1 Cezhraniční pracovníci, pracovníci zamestnaní v prihraničných oblastiach, sezónni zamestnanci a zamestnanci v regulovaných profesiách

Ani v prípade cezhraničných pracovníkov a pracovníkov zamestnaných v prihraničných oblastiach, sezónnych zamestnancov či zamestnancov v regulovaných profesiách nevedie SR osobitné štatistiky. Všetci títo pracovníci (spolu so všetkými ostatnými zamestnancami, na ktorých sa nevzťahujú zákonné výnimky) spadajú do kategórie zamestnancov, od ktorých sa pri vstupe na slovenský pracovný trh vyžaduje povolenie na zamestnanie. Platí to bez ohľadu na skutočnosť, či mal štátny príslušník tretej krajiny pred vstupom do SR povolený pobyt v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie, alebo nie. Uvedené štatistické údaje sa preto rovnako ako v predchádzajúcich prípadoch týkajú všetkých zamestnancov z tretích krajín, nie iba tých, ktorých postavenie je predmetom skúmania tejto štúdie.

Počet štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich na Slovensku na základe povolenia na zamestnanie od roku 2008, kedy sa v dôsledku veľkého ekonomického rastu SR takmer zdvojnásobil, osciluje okolo úrovne 3 200 zamestnancov. Od roku 2008 postupne rastie aj podiel žien na celkovom počte pracovníkov, ktorý z úrovne 19,3 % v roku 2008 kontinuálne narastal a v roku 2011 dosiahol takmer 27,8 %. Viac ako 55 % podiel na celkovom počte pracovníkov majú pracovníci vo veku 25 – 40 rokov (**tabuľka H v prílohe**).

Z pohľadu vzdelania pracovalo na Slovensku v roku 2011 s povolením na zamestnanie viac ako 45 % vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov – štátnych príslušníkov tretích krajín. Podiel stredoškolského vzdelania s maturitou predstavoval 24,5 %, stredného vzdelania bez maturity takmer 25 % a základného vzdelania 5,3 %, pričom obdobná vzdelanostná štruktúra sa vyskytovala tak medzi mužmi, ako aj ženami (**tabuľka 5**).

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov sa prejavila aj v rozdelení zamestnancov podľa jednotlivých odvetví pracovnej činnosti, kde v roku 2011 prevažujú vedúci a riadiaci zamestnanci veľkých podnikov (17,2 %) spolu s vedeckými, odbornými a duševnými zamestnancami (20,2 %), teda profesie, pri ktorých sa vyžaduje vysokoškolské vzdelanie, nad remeselnými profesiami (11,4 %) a zamestnancami v obchode a službách (18,4 %) (**tabuľka 6**).

Tabuľka 5: Vzdelanostná štruktúra zamestnancov, od ktorých sa vyžaduje povolenie na zamestnanie, v rokoch 2006 - 2011

Vzdelanie	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
	základné	57	14	71	58	13	71	103	66	169	81	39	120	86	52	138	93	79
stredné bez maturituy (výučný list)	442	62	504	552	120	672	1 281	249	1 530	866	199	1 065	582	189	771	604	209	813
stredné s maturitou	296	58	354	268	48	316	601	117	718	727	258	985	521	210	731	574	225	799
vysokoškolské	521	214	735	561	185	746	624	191	815	901	318	1 219	982	360	1 342	1 078	391	1 469

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka 6: Rozdelenie zamestnancov, od ktorých sa vyžaduje povolenie na zamestnanie, za roky 2006 – 2011 podľa druhu pracovnej činnosti

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
	1 Zákonodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci	0	0	0	277	35	312	321	37	358	443	66	509	482	63	545	523	72
11 Zákonodarcovia, vyšší úradníci	0	0	0	4	0	4	3	0	3	2	0	2	3	1	4	2	1	3
12 Vedúci a riadiaci zamestnanci veľkých organizácií, spoločností, podnikov a podobne	0	0	0	258	34	292	304	35	339	423	61	484	457	59	516	494	66	560
13 Vedúci riaditelia, ktorí riadia malý podnik, organizáciu, spoločnosť	0	0	0	15	1	16	14	2	16	18	5	23	22	3	25	27	5	32
2 Vedecí a odborní dusevní zamestnanci	238	46	284	205	117	322	191	102	293	320	206	526	365	222	587	421	236	657
21 Vedci a odborníci vo fyzikálnych a v príbuzných vedách, architekti a technickí inžinieri (tvoriví zamestnanci)	3	0	3	55	10	65	68	18	86	92	21	113	116	12	128	139	26	165
22 Vedci a odborníci v biologických, lekárskejších a príbuzných odboroch	177	35	212	28	11	39	20	11	31	62	29	91	83	46	129	125	54	179
23 Odborní pedagogickí zamestnanci	11	1	12	64	52	116	42	43	85	86	99	185	79	106	185	70	81	151

Tabuľka 6: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
	24 Ostatní vedci a odborní duševní zamestnanci	47	10	57	58	44	102	61	30	91	80	57	137	87	58	145	87	75
3 Technickí, zdravotníckí, pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	215	124	339	167	62	229	259	85	344	307	109	416	281	123	404	284	148	432
31 Technici vo fyzikálnych, v technických a príbuzných odboroch	74	63	137	76	10	86	148	20	168	152	18	170	129	16	145	148	15	163
32 Technickí zamestnanci v oblasti biológie, zdravotníckej a poľnohospodárskej zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	55	39	94	3	16	19	4	15	19	10	12	22	11	19	30	11	25	36
33 Pedagogickí zamestnanci	86	15	101	5	7	12	10	15	25	14	15	29	8	11	19	6	14	20
34 Iní pomocní odborní zamestnanci	0	7	7	83	29	112	97	35	132	131	64	195	133	77	210	119	94	213
4 Nižší administratívni zamestnanci (úradníci)	96	51	147	8	7	15	20	36	56	21	13	34	40	18	58	51	18	69
41 Nižší administratívni zamestnanci (okrem úradníkov v službách a obchode)	87	44	131	7	6	13	20	34	54	17	13	30	37	18	55	40	14	54
42 Úradníci v službách a obchode	9	7	16	1	1	2	0	2	2	4	0	4	3	0	3	11	4	15

Tabuľka 6: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
	5 Prevádzkovi zamestnanci v službách a obchode	117	54	171	104	60	164	139	91	230	221	148	369	264	183	447	354	244
51 Obsluhujúci zamestnanci	114	52	166	100	57	157	136	87	223	215	135	350	256	171	427	344	234	578
52 Predavaci, manekýni a predvádzajú tovaru	3	2	5	4	3	7	3	4	7	6	13	19	8	12	20	10	10	20
6 Kvalifikovaní robotníci v poľnohospodárstve, lesníctve a v príbuzných odboroch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	13	2	15	18	5	23	41	20	61	45	27	72	51	36	87	58	60	118
61 Kvalifikovaní robotníci v poľnohospodárstve, lesníctve, rybníctve, poľovníctve orientovaní na trh	13	2	15	18	5	23	41	20	61	45	27	72	51	36	87	58	60	118
7 Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)	479	52	531	484	42	526	1 220	108	1 328	770	55	825	388	42	430	311	60	371
71 Kvalifikovaní robotníci pri ťažbe surovín, stavební robotníci a zamestnanci v príbuzných odboroch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	111	0	111	139	20	159	300	17	317	357	24	381	190	6	196	141	2	143

Tabuľka 6: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
72 Kvalifikovaní kovrobotníci a strojárski robotníci (okrem obsluhy strojov a zariadení)	307	31	338	326	11	337	846	22	868	340	4	344	110	4	114	102	5	107
73 Výrobcovia a opravári presných strojov, umeleckí remeselníci, polygrafi a zamestnanci v príbuzných odboroch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	2	4	6	4	1	5	4	1	5	4	1	5	7	2	9	9	2	11
74 Ostatní kvalifikovaní spracovatelia a výrobcovia (okrem obsluhy strojov a zariadení)	59	17	76	15	10	25	70	68	138	69	26	95	81	30	111	59	51	110
8 Obsluha strojov a zariadení	109	2	111	162	26	188	347	108	455	349	140	489	274	88	362	316	52	368
81 Obsluha priemyselných zariadení	5	0	5	34	13	47	36	1	37	156	120	276	91	76	167	53	39	92
82 Obsluha stacionárnych zariadení a montážni robotníci	17	1	18	32	12	44	163	107	270	90	19	109	38	12	50	27	9	36
83 Vodiči a obsluha pojazdových strojových zariadení	87	1	88	96	1	97	148	0	148	103	1	104	145	0	145	236	4	240
9 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci	18	1	19	14	12	26	71	36	107	99	50	149	26	36	62	30	14	44
91 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci zameraní na predaj a služby	7	1	8	2	3	5	1	11	12	3	28	31	9	28	37	12	13	25

Tabuľka 6: pokračovanie

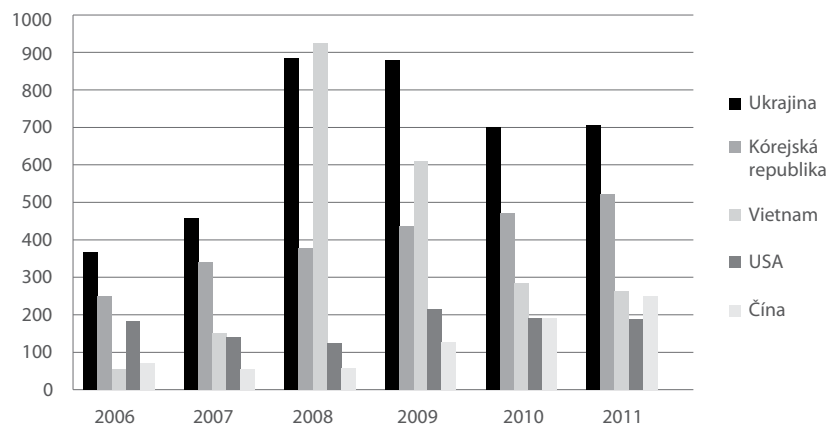
Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
92 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci v poľnohospodárstve, lesníctve, rybárstve a v príbuzných odboroch	6	0	6	4	0	4	2	1	3	1	1	2	5	1	6	9	1	10
93 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci v baniach a ložiskoch, v priemysle, stavebníctve, v doprave a v príbuzných odboroch	5	0	5	8	9	17	68	24	92	95	21	116	12	7	19	9	0	9

Zdroj: ÚPSVaR.

Pozn.: Uvádzame len tie druhy pracovnej činnosti, v ktorých bol v sledovanom období zaznamenaný aspoň jeden číselný údaj.

Ako je zrejme z **grafu 3**, najčastejšie udeľovala SR v sledovanom období rokov 2006 – 2011 povolenia na zamestnanie štátnym príslušníkom Ukrajiny, Kórejskej republiky, Vietnamu, USA a Číny.

Graf 3: Najčastejšie krajiny pôvodu zamestnancov, od ktorých sa vyžaduje povolenie na zamestnanie v rokoch 2006 – 2011 (top 5)

Zdroj: ÚPSVaR.

Pozn.: Podrobné informácie o krajinách pôvodu zamestnancov, od ktorých sa vyžaduje povolenie na zamestnanie, za jednotlivé roky uvádzame v prílohe v tabuľke CH.

2.3 Štatistické údaje o približnom rozsahu pracovnej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín do SR

Zámerom nasledujúcej časti týkajúcej sa štatistických údajov pracovnej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín do SR je indikovať údaje aspoň o približnom rozsahu fenoménu vnútroeurópskej mobility prostredníctvom štatistických údajov, ktoré síce nie sú primárne zamerané na cieľovú skupinu tejto štúdie, avšak by mohli naznačovať aspoň istý trend alebo tendenciu. V tejto súvislosti však musíme poznamenať, že ani tento typ údajov zväčša nie je v požadovanom rozsahu podľa zadania štúdie k dispozícii.

2.3.1 Počet žiadostí o uznanie kvalifikácie

Komplexné štatistické údaje týkajúce sa počtu žiadostí o uznanie kvalifikácie nie sú v SR k dispozícii, čo súvisí najmä s množstvom orgánov, ktoré o uznaní kvalifikácie na účely výkonu regulovaného povolania v SR rozhodujú.

2.3.2 Počet žiadostí o prechodný pobyt štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí majú povolený pobyt v inej členskej krajine

Ako sme už uviedli v kapitole 2.1, údaj o štáte predchádzajúceho pobytu štátneho príslušníka tretej krajiny sa systematicky štatisticky zbiera až od roku 2011. Do roku 2010 bol iba dobrovoľným údajom v žiadosti o povolenie na pobyt. Podľa údajov ÚHCP P PZ SR bolo v roku 2011¹⁷ z celkového počtu vydaných povolení na prechodný pobyt (3 865) len 63 vydaných pre cudzincov, ktorí mali pred vstupom na územie SR legálny pobyt v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie. Dostupné údaje ďalej analyzujeme v kapitole 2.1.

2.3.3 Počet štátnych príslušníkov tretích krajín registrovaných v Sociálnej poisťovni, ktorí mali pred príchodom do SR povolený pobyt v inej členskej krajine

Každý zamestnávateľ v SR je povinný najneskôr jeden deň pred nástupom zamestnanca do pracovného pomeru prihlásiť ho do systému sociálneho poistenia v SR. Údaj o predchádzajúcom pobyte zamestnanca však nie je súčasťou tejto prihlášky. Dostupné údaje zo Sociálnej poisťovne preto poskytujú len prehľad o celkovom počte štátnych príslušníkov tretích krajín¹⁸, ktorí boli v sledovanom období (2006 – 2011) prihlásení do systému sociálneho poistenia v SR ako zamestnanci.

Z **tabuľky 7** je zrejme, že takmer 70 % všetkých zamestnancov z tretích krajín prihlásených do Sociálnej poisťovne tvorili muži. Z hľadiska vekovej štruktúry prevládali zamestnanci vo veku 25 – 44 rokov s viac ako 60 % podielom (**tabuľka 8**).

¹⁷ Zdroj: Štatistický prehľad legálnej a nelegálnej migrácie v Slovenskej republike 2011; dostupné na http://www.minv.sk/?Rok_2011 (citované 2. 12. 2012).

¹⁸ Poskytnuté údaje zo Sociálnej poisťovne zahŕňajú okrem štátnych príslušníkov tretích krajín aj občanov Rumunska a Švajčiarskej konfederácie, ktorí predstavujú na celkovom počte zamestnancov až 47,3 % podiel. Keďže občanov týchto krajín nebolo možné z poskytnutých údajov vyabstrahovať, niektoré štatistické údaje, napr. vzdelanostná úroveň či odvetvová klasifikácia ekonomických činností (vysoký podiel činností, kde sa nevyžaduje kvalifikovaná pracovná sila), nemajú zodpovedajúcu výpovednú hodnotu len za skupinu štátnych príslušníkov tretích krajín.

Tabuľka 7: Štátni príslušníci tretích krajín prihlásení do systému sociálneho poistenia v rokoch 2006 – 2011 podľa pohlavia

Pohlavie	Počet
muž	26 847
žena	11 579
neuveďené	7
Spolu	38 433

Zdroj: Sociálna poisťovňa.

Tabuľka 8: Veková štruktúra štátnych príslušníkov tretích krajín prihlásených do systému sociálneho poistenia v rokoch 2006 – 2011

Veková skupina	Počet
do 25 rokov	4 309
25 – 34 rokov	12 769
35 – 44 rokov	10 388
45 – 54 rokov	6 888
55 – 64 rokov	3 092
65 a viac rokov	982
neuveďený	5
Spolu	38 433

Zdroj: Sociálna poisťovňa.

Dosiahnutú kvalifikáciu zamestnancov je možné z údajov Sociálnej poisťovne určiť len na základe skutočností, či bol pri mene zamestnanca v prihláške uvedený aj jeho akademický titul. Keďže však túto skutočnosť zamestnávateľ aj nemusel uviesť, uvedené počty z **tabuľky 9** pre nízku výpovednú hodnotu bližšie neanalyzujeme, uvádzame ich len pre informáciu.

Tabuľka 9: Dosiahnuté vzdelanie štátnych príslušníkov tretích krajín prihlásených do systému sociálneho poistenia v rokoch 2006 – 2011

Titul	Počet
s titulom	1 995
bez titulu	36 438
Spolu	38 433

Zdroj: Sociálna poisťovňa.

Z pohľadu ekonomických činností vykonávaných zamestnancami z tretích krajín prevládala na Slovensku veľkoobchod, priemysel (najmä výroba potravín a nápojov, výroba výrobkov z gumy a plastov, výroba kovových konštrukcií a kovových výrobkov okrem výroby strojov a zariadení a výroba elektrických strojov a prístrojov) a poľnohospodárstvo (**tabuľka 10**).

Tabuľka 10: Štátni príslušníci tretích krajín prihlásení do systému sociálneho poistenia v rokoch 2006 – 2011 podľa odvetvia ekonomickej činnosti

Odvetvie ekonomickej činnosti	Počet*
veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	9 687
priemyselná výroba	6 804
poľnohospodárstvo, poľovníctvo a lesníctvo	6 584
nehnutelnosti, prenájom a obchodné činnosti	6 355
doprava, skladovanie, pošty a telekomunikácie	3 641
ostatné spoločenské, sociálne a osobné služby	3 627
školsťvo	2 393
stavebníctvo	2 265
hotely a reštaurácie	1 689
verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie	1 473
exteritoriálne organizácie a združenia	1 373

Tabuľka 10: pokračovanie

Odvetvie ekonomickej činnosti	Počet*
veľkoobchod a maloobchod; oprava motorových vozidiel, motocyklov a spotrebného tovaru	9 687
zdravotníctvo a sociálna pomoc	777
ťažba nerastných surovín	447
finančné sprostredkovanie	224
výroba a rozvod elektriny, plynu a vody	112
rybolov, chov rýb	29
činnosti domácností	1
neuvedené	9 308

Zdroj: Sociálna poisťovňa.

*Jedna fyzická osoba môže byť v evidencii evidovaná aj vo viacerých odvetviach ekonomickej činnosti.

Štatistické údaje Sociálnej poisťovne týkajúce sa krajín pôvodu cudzích štátnych príslušníkov zamestnaných na území SR (**tabuľka 11**) vykazujú značné rozdiely oproti údajom zisteným z iných zdrojov (ÚHCP P PZ, ÚPSVaR), čo bolo zrejme spôsobené nesprávnym označením kódu štátnej príslušnosti zamestnanca do prihlasovacieho formulára¹⁹.

Tabuľka 11: Štátni príslušníci tretích krajín prihlásení do systému sociálneho poistenia v rokoch 2006 – 2011 podľa štátnej príslušnosti (top 10)

Štátna príslušnosť	Počet
Rumunsko	18 024
Sierra Leone	5 029
Ukrajina	2 908
Srbsko	1 446
Vietnam	1 239
Rusko	1 056

¹⁹ Podľa informácie zo Sociálnej poisťovne mohlo ísť o nesprávne uvedenie kódu štátnej príslušnosti zamestnávateľom pri vyplňovaní tlačiva, napr. kód Sierra Leone (SL) vs. Slovensko (SK) alebo Kostarika (CR) vs. Česká republika (CZ).

Tabuľka 11: pokračovanie

Štátna príslušnosť	Počet
Rumunsko	18 024
Čína	953
Kórejská republika	896
Kostarika	783
USA	681

Zdroj: Sociálna poisťovňa.

2.3.4 Informácie o predchádzajúcich miestach pobytu získané na základe sčítania obyvateľov

Posledné sčítanie obyvateľov, domov a bytov v SR prebehlo v roku 2011. Jednou z otázok v sčítacom hárku bola aj otázka týkajúca sa predchádzajúceho miesta pobytu, pričom ak obyvateľ uviedol, že predchádzajúce miesto pobytu bolo v zahraničí, vyžadovalo sa od neho doplniť štát predchádzajúceho pobytu. Nasledujúce otázky sa týkali dátumu prístahovania na miesto súčasného pobytu (v SR) a dôvod prístahovania, pričom obyvateľ mal možnosť uviesť ako dôvod „bytový“, „rodinný“, „zamestnanie“, „podnikanie“, „štúdium“ alebo „iný“ dôvod.

Podľa informácií Štatistického úradu SR však budú dáta z tejto časti sčítania obyvateľov spracované a k dispozícii najskôr v prvom polroku roku 2013.

2.4 Štatistické údaje týkajúce sa pracovnej mobility občanov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie do SR

Na slovenskom pracovnom trhu výrazne dominujú občania členských krajín EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie v porovnaní so štátnymi príslušníkmi tretích krajín. Ku koncu roka 2011 bolo v SR zamestnaných 5 158 cudzincov z tretích krajín, čo predstavovalo 0,24 % podiel na celkovom počte zamestnancov v národnom hospodárstve, v rovnakom období bolo na Slovensku zamestnaných 17 027 občanov členských krajín EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie (0,78 % podiel na celkovom počte zamestnancov v národnom hospodárstve), pričom z pohľadu vekovej štruktúry boli zamestnanci z EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie priemerne o 3 roky starší ako občania tretích krajín. Podiel žien

na celkovom počte zamestnancov predstavoval v prípade členských krajín EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie 19,1 % a 26,6 % v prípade zamestnankýň z tretích štátov. Čo sa vekovej štruktúry zamestnancov z členských krajín EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie týka, môžeme konštatovať, že táto je v sledovanom období pomerne stabilná, pričom väčšinu tvoria zamestnanci vo veku 25 – 44 rokov (**tabuľka I v prílohe**).

Čo sa týka vzdelanostnej úrovne zamestnancov, zatiaľ čo v prípade tretích krajín výraznejšie dominujú vysokoškolsky vzdelaní zamestnanci, v prípade zamestnancov z členských krajín podiel vysokoškolsky vzdelaných zamestnancov rapídne klesá. Zatiaľ čo v roku 2006 predstavoval viac ako 49 %, do roku 2011 klesol na 28 %. Podiel zamestnancov so základným vzdelaním sa v sledovanom období naopak zdvojnásobil (**tabuľka 12**). S tým súvisia aj zmeny v druhu pracovnej činnosti. Kým v roku 2006 prevažovali medzi zamestnancami z EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie vedúci a riadiaci zamestnanci spolu s vedeckými a odbornými duševnými zamestnancami, do roku 2011 výrazne vzrástol najmä podiel nekvalifikovaných zamestnancov a zamestnancov obsluhy strojov a zariadení (**tabuľka 13**). Tieto skutočnosti súvisia najmä so vstupom Rumunska a Bulharska do EÚ. Ako uvádza štúdia EMN Saturovanie dopytu po pracovnej sile prostredníctvom migrácie v SR, občania z týchto krajín (EÚ 2) začali po vstupe do Únie „smerovať najmä do výrobných a robotníckych profesií s vysokým podielom cudzincov so stredným vzdelaním (66 %) a najvyšším podielom nízko kvalifikovanej pracovnej sily (25,3 %)“²⁰ v porovnaní s pracovnými migrantmi – cudzincami z krajín EÚ 15, EÚ 10²¹ a štátnymi príslušníkmi tretích krajín.

Z pohľadu krajín pôvodu (**tabuľka 14**) dominujú na slovenskom pracovnom trhu zamestnanci zo susedných štátov (Česká republika, Maďarsko, Poľsko), Rumunska a Francúzska.

20 Domanos, T., Páleník, M., Radvanský, M., Saturovanie dopytu po pracovnej sile prostredníctvom migrácie v Slovenskej republike, IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu, Bratislava, 2010, s. 32, dostupné na http://www.emn.sk/phocadownload/emn_studies/emnsk_satur_dopytu_po_prac_sile_migraciou_sk.pdf (citované 4. 12. 2012).

21 EÚ 15 - krajiny, ktoré vstúpili do EÚ do roku 2003, EÚ 10 - krajiny, ktoré vstúpili do EÚ v roku 2004.

Tabuľka 12: Vzdelanostná štruktúra zamestnancov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie na trhu práce SR v rokoch 2006 – 2011

Vzdelanie	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
základné	213	34	247	440	97	537	834	180	1 014	863	165	1 028	942	185	1 127	1 405	397	1 802
stredné bez maturity (výučný list)	808	77	885	2 224	364	2 588	2 902	447	3 349	3 027	422	3 449	3 858	533	4 391	4 811	705	5 516
stredné s maturitou	968	313	1 281	1 674	482	2 156	2 100	571	2 671	2 414	639	3 053	3 227	757	3 984	3 863	1 026	4 889
vysokoškolské	1 830	532	2 362	2 285	642	2 927	2 626	722	3 348	2 914	819	3 733	3 262	4 191	3 693	1 127	4 820	

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka 13: Zamestnanci EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie na trhu práce SR v rokoch 2006 – 2011 podľa druhu pracovnej činnosti

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
1 Zákonomodarovia, vedúci a riadiaci zamestnanci	1234	127	1 361	1 462	173	1 635	1 586	196	1 782	1 600	216	1 816	1 706	233	1 939	1 916	252	2 168
11 Zákonomodarovia, vyšší úradníci	8	0	8	10	0	10	13	0	13	20	1	21	25	3	28	31	3	34
12 Vedúci a riadiaci zamestnanci veľkých organizácií, spoločností, podnikov a podobne	1 097	118	1 215	1 302	158	1 460	1 417	176	1 593	1 392	189	1 581	1 490	204	1 694	1 675	220	1 895
13 Vedúci riaditelia, ktorí riadia malý podnik, organizáciu, spoločnosť	129	9	138	150	15	165	156	20	176	188	26	214	191	26	217	210	29	239
2 Vedeckí a odborní duševní zamestnanci	705	282	987	902	335	1 237	1 070	398	1 468	1 320	456	1 776	1 557	519	2 076	1 789	617	2 406
21 Vedci a odborníci vo fyzikálnych a v príbuzných vedách, architekti a technickí inžinieri (tvoriví zamestnanci)	270	31	301	358	52	410	410	56	466	507	69	576	622	84	706	747	94	841

Tabuľka 13: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
22 Vedci a odborníci v biologických, lekárskejších a príbuzných odboroch	9	22	31	14	25	39	23	34	57	27	34	61	32	40	72	38	46	84
23 Odborní pedagogickí zamestnanci	211	146	357	250	156	406	312	183	495	353	188	541	384	184	568	419	216	635
24 Ostatní vedci a odborní duševní zamestnanci	215	83	298	280	102	382	325	125	450	433	165	598	519	211	730	585	261	846
3 Technickí, zdravotníckí, pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	556	207	763	745	295	1 040	925	322	1 247	1 148	393	1 541	1 393	500	1 893	1 544	701	2 245
31 Technici vo fyzikálnych, v technických a príbuzných odboroch	312	30	342	445	40	485	526	59	585	599	64	663	669	82	751	731	137	868
32 Technickí zamestnanci v oblasti biológie, zdravotníckej a poľnohospodárskej zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	8	10	18	10	17	27	7	18	25	11	24	35	16	21	37	20	25	45

Tabuľka 13: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
33 Pedagogickí zamestnanci	33	25	58	40	31	71	45	27	72	55	36	91	55	34	89	59	44	103
34 Iní pomocní odborní zamestnanci	203	142	345	250	207	457	347	218	565	483	269	752	653	363	1016	734	495	1229
4 Nižší administratívni zamestnanci (úradníci)	121	102	223	146	123	269	200	158	358	253	198	451	434	242	676	565	331	896
41 Nižší administratívni zamestnanci (okrem úradníkov v službách a obchode)	35	32	67	62	56	118	113	78	191	140	108	248	299	154	453	414	228	642
42 Úradníci v službách a obchode	86	70	156	84	67	151	87	80	167	113	90	203	135	88	223	151	103	254
5 Prevádzkovi zamestnanci v službách a obchode	100	122	222	145	187	332	236	221	457	256	212	468	332	176	508	352	195	547
51 Obsluhujúci zamestnanci	57	97	154	88	146	234	105	143	248	131	133	264	111	56	167	115	74	189
52 Predaváci, manekýni a predvádzачi tovaru	43	25	68	57	41	98	131	78	209	125	79	204	221	120	341	237	121	358

Tabuľka 13: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
6 Kvalifikovaní robotníci v poľnohospodárstve, lesníctve a v prírodných odboroch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	15	7	22	19	6	25	32	8	40	34	11	45	30	21	51	83	54	137
61 Kvalifikovaní robotníci v poľnohospodárstve, lesníctve, rybníctve, poľovníctve orientovaní na trh	15	7	22	19	6	25	32	8	40	34	11	45	30	21	51	83	54	137
7 Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári strojov a zariadení)	539	26	565	991	56	1 047	1 353	67	1 420	1 384	72	1 456	1 596	164	1 760	2 042	280	2 322
71 Kvalifikovaní robotníci pri ťažbe surovín, stavební robotníci a zamestnanci v príbuzných odboroch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	335	1	336	449	3	452	691	2	693	830	2	832	940	7	947	1 157	8	1 165

Tabuľka 13: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
72 Kvalifikovaní kovrobotníci a strojárski robotníci (okrem obsluhy strojov a zariadení)	152	2	154	250	9	259	321	7	328	377	7	384	444	11	455	589	10	599
73 Výrobcovia a opravári presných strojov, umeleckí remeselníci, polygrafi a zamestnanci v príbuzných odbo- roch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	11	0	11	14	1	15	18	4	22	36	4	40	28	5	33	38	5	43
74 Ostatní kvalifikovaní spracovatelia a výrobcovia (okrem obsluhy strojov a zariadení)	41	23	64	278	43	321	323	54	377	141	59	200	184	141	325	258	257	515
8 Obsluha strojov a zariadení	473	44	517	1 661	217	1 878	2 163	236	2 399	2 421	215	2 636	3 270	269	3 539	3 965	292	4 257
81 Obsluha priemyselných zariadení	52	3	55	264	52	316	145	38	183	165	25	190	186	33	219	180	37	217
82 Obsluha stacionárnych zariadení a montážni robotníci	230	40	270	453	156	609	578	179	757	586	168	754	620	193	813	709	202	911

Tabuľka 13: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
83 Vodiči a obsluha pojazdových strojov a zariadení	191	1	192	944	9	953	1 440	19	1 459	1 670	22	1 692	2 464	43	2 507	3 076	53	3 129
9 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci	76	39	115	551	193	744	897	314	1 211	802	272	1 074	971	280	1 251	1 516	533	2 049
91 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci zameraní na predaj a služby	12	31	43	26	37	63	51	48	99	97	72	169	136	73	209	171	104	275
92 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci v poľnohospodárstve, lesníctve, rybníctve a v príbuzných odboroch	2	0	2	14	9	23	80	31	111	106	28	134	128	34	162	210	78	288
93 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci v baniach a lomoch, v priemysle, stavebníctve, v doprave a v príbuzných odboroch	62	8	70	511	147	658	766	235	1 001	599	172	771	707	173	880	1 135	351	1 486

Zdroj: ÚPSVaR.

Pozn.: Uvádza sa len tie druhy pracovnej činnosti, v ktorých bol v sledovanom období zaznamenaný aspoň jeden číselný údaj.

Tabuľka 14: Zamestnanci EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie na trhu práce SR v rokoch 2006 – 2011 podľa krajiny pôvodu (top 5)

Krajina pôvodu	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
Rumunsko	6	5	11	1 631	383	2 014	2 065	454	2 519	1 903	433	2 336	2 397	538	2 935	3 539	974	4 513
Česká republika	856	303	1 159	1 110	442	1 552	1 380	534	1 914	1 725	581	2 306	2 182	648	2 830	2 430	797	3 227
Poľsko	733	257	990	693	224	917	918	248	1 166	1 010	310	1 320	1 544	425	1 969	1 656	540	2 196
Maďarsko	289	61	350	543	112	655	990	185	1 175	1 182	195	1 377	1 513	217	1 730	1 895	269	2 164
Francúzsko	628	69	697	711	80	791	734	90	824	626	80	706	644	70	714	738	80	818

Zdroj: ÚPSVaR.

Pozn.: Podrobné informácie o krajinách pôvodu zamestnancov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie na trhu práce v SR za jednotlivé roky uvádzame v prílohe v tabuľke J.

03

Prekážky vo vnútroeurópskej mobilite štátnych príslušníkov tretích krajín do SR

Táto kapitola sa venuje opatreniam obsiahnutým v právnom poriadku SR, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie štátneho príslušníka tretej krajiny usadiť sa a pracovať v SR. Aj keď štátny príslušník tretej krajiny spĺňa všetky podmienky na získanie povolenia na prechodný pobyt, právny poriadok SR obsahuje aj ďalšie opatrenia, ktoré na jednej strane chránia pracovný trh a vytvárajú predpoklady na zabezpečenie výkonu určitých kvalifikovaných činností na požadovanej profesionálnej úrovni, na druhej strane však môžu vytvárať prekážky pre vnútroeurópsku mobilitu takéhoto pracovníka, a tým mať v konečnom dôsledku aj negatívny vplyv na pracovný trh.

3.1 Skúmanie situácie na trhu práce

Štátny príslušník tretej krajiny, ktorý sa plánuje zamestnať na území SR, môže spadať v závislosti od druhu vykonávanej práce alebo povolenia na prechodný pobyt do niektorej z nasledujúcich skupín zamestnancov:

- zamestnanec, od ktorého sa povolenie na zamestnanie nevyžaduje,

- b) zamestnanec, ktorému SR udelí povolenie na zamestnanie bez skúmania situácie na trhu práce, alebo
- c) zamestnanec, od ktorého sa povolenie na zamestnanie vyžaduje. Iba pri tejto skupine zamestnancov skúma príslušný ÚPSVaR situáciu na trhu práce a povolenie na zamestnanie udelí iba v prípade, že voľné pracovné miesto nie je možné obsadiť vhodným uchádzačom o zamestnanie zo SR alebo záujemcom z inej členskej krajiny EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie.

V súvislosti s týmto platia pre jednotlivé skupiny štátnych príslušníkov tretích krajín nasledujúce podmienky:

Od štátnych príslušníkov tretích krajín s dlhodobým pobytom v inom členskom štáte EÚ SR²² a od vyslaných zamestnancov SR povolenie na zamestnanie nevyžaduje vôbec.

Od študentov sa povolenie na zamestnanie nevyžaduje, ak ich zamestnanie v SR nepresiahne 10 hodín za týždeň alebo tomu zodpovedajúci počet dní alebo mesiacov za rok.

Vedeckí pracovníci patria do kategórie zamestnancov, ktorým sa udeľuje povolenie na zamestnanie bez skúmania situácie na trhu práce. Ak však ich zamestnanie na území SR nepresiahne 7 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní alebo celkovo 30 kalendárnych dní v kalendárnom roku, povolenie na zamestnanie sa nevyžaduje vôbec.

Modrá karta EÚ predstavuje osobitný systém povoľovania zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín na území SR. V tomto prípade príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny neudeľuje povolenie na zamestnanie, ale ÚPSVaR vydáva „*potvrdenie o možnosti obsadenia pracovného miesta zodpovedajúceho vysokokvalifikovanému zamestnaniu*“ a skúma, či voľné vysokokvalifikované miesto nie je možné obsadiť uchádzačom o zamestnanie zo SR alebo záujemcom z iného ČS EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie, vedeným v evidencii uchádzačov o zamestnanie príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny²³.

²² Prechodný pobyt štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má priznané postavenie osoby s dlhodobým pobytom v inom ČS, zaviedol do právneho poriadku SR nový zákon o pobyte cudzincov č. 404/2011 Z. z., účinný od 1. januára 2012. Nadväzujúci zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje zamestnávanie štátnych príslušníkov tretích krajín, však nebol v čase písania tejto štúdie ešte v príslušnom rozsahu upravený, a preto zamestnávanie tejto skupiny cudzincov priamo neupravuje. Podľa informácií z MPSVaR SR by príslušná novela, podľa ktorej by cudzinci s týmto druhom prechodného pobytu mali byť zaradení do skupiny zamestnancov, od ktorej sa povolenie na zamestnanie nevyžaduje, mala nadobudnúť účinnosť v máji 2013. Podľa informácií z rovnakého zdroja však SR prakticky povolenie na zamestnanie od tejto skupiny cudzincov nevyžaduje ani v súčasnosti.

²³ Príslušným úradom práce, sociálnych vecí a rodiny je úrad, v ktorého územnom obvode má štátny príslušník

Od cezhraničných zamestnancov, zamestnancov pracujúcich v prihraničných oblastiach, sezónnych zamestnancov, ako aj zamestnancov v regulovaných povolaniach sa povolenie na zamestnanie vyžaduje.

3.2 Minimálna mzda

Mzda v SR nemôže byť nižšia ako minimálna mzda stanovená zákonom. Za nižšiu ako minimálnu mzdu nemôže byť v SR zamestnaný ani cudzí štátny príslušník.

Osobitné ustanovenia o minimálnej mzde sú upravené iba na účely vydávania modrých kariet EÚ, kedy platí, že výška dohodnutej mzdy pre držiteľa modrej karty musí predstavovať minimálne 1,5-násobok priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR v príslušnom odvetví zverejnenej Štatistickým úradom SR za kalendárny rok, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa podáva žiadosť o vydanie modrej karty, resp. 1,2-násobok priemernej mesačnej mzdy pri vybraných vysokokvalifikovaných zamestnaniach.

3.3 Preukazovanie finančného zabezpečenia podnikateľskej činnosti

Preukázanie dostatočného finančného zabezpečenia na výkon podnikateľskej činnosti je v SR samotným predpokladom na udelenie prechodného pobytu na účel podnikania.

SR skúma ďalej dostatok finančných prostriedkov podnikateľa pri každej žiadosti o obnovenie prechodného pobytu na účel podnikania, kedy je žiadateľ povinný k žiadosti o obnovenie prechodného pobytu preukázať zdanený príjem z tohto podnikania za predchádzajúce zdaňovacie obdobie minimálne vo výške 20-násobku životného minima; ak nepodnikal celé predchádzajúce zdaňovacie obdobie, je povinný preukázať zdanený príjem vo výške 2-násobku životného minima²⁴ za každý mesiac pobytu v predchádzajúcom zdaňovacím období.

Na rozdiel od štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa v SR zdržiavajú na základe iných druhov prechodného pobytu, je žiadateľ o obnovenie prechod-

tretej krajiny vykonávať zamestnanie.

²⁴ Sumy životného minima sa menia každoročne k 1. júlu kalendárneho roka. Od 1. júla 2012 predstavuje suma životného minima pre jednu plnoletú osobu 194,58 € na mesiac.

ného pobytu na účel podnikania povinný k žiadosti o obnovenie prechodného pobytu na účel podnikania priložiť aj potvrdenie o tom, že má uhradené daňové a colné záväzky, poistné na zdravotné poistenie, poistné na sociálne poistenie a príspevky na starobné dôchodkové sporenie z tohto podnikania a zo všetkých obchodných spoločností a družstiev, v ktorých mene koná.

3.4 Uznávanie kvalifikácií

Systém uznávania dokladov a odborných kvalifikácií na výkon regulovaných povolání je v SR pomerne zložitý. Upravuje ho najmä zákon č. 293/2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií v znení zákona č. 560/2008 Z. z., ale aj niekoľko ďalších právnych predpisov, ktoré upravujú podmienky uznávania kvalifikácií v špecifických profesiách (advokáti, architekti, živnostníci atď.). Z uvedeného je zrejmé, že v SR neexistuje jeden centrálny orgán, ktorý by o uznaní kvalifikácií rozhodoval, ale žiadateľ sa musí vždy obrátiť na konkrétny orgán, príslušný podľa druhu regulovaného povolania.²⁵

Zákon o uznávaní odborných kvalifikácií v celom rozsahu transponoval Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2005/36/ES zo 7. septembra 2005 o uznávaní odborných kvalifikácií, nevyužil však možnosť rozšíriť jej osobný rozsah aj na štátnych príslušníkov tretích krajín. Uznávanie kvalifikácií žiadateľov z tretích krajín je preto v porovnaní s občanmi členských krajín EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie komplikovanejšie. Nevzťahuje sa na nich napr. systém automatického uznávania kvalifikácií zdravotníckych profesií lekár, zubný lekár, farmaceut, sestra, pôrodná asistentka, a to ani v prípade, že vzdelanie dosiahli v ČŠ EÚ/EHP alebo v Švajčiarskej konfederácii. V ostatných prípadoch však dosiahnuté vzdelanie v ČŠ predstavuje pre cudzinca z tretej krajiny pri uznávaní kvalifikácií výhodu. Napríklad doklad o vysokoškolskom vzdelaní tretieho stupňa nadobudnutý v ČŠ na vysokej škole uznaný ČŠ uzná MŠVVaŠ SR automaticky aj v prípade, že toto vzdelanie nadobudol štátny občan tretej krajiny.

Okrem automatického uznania vysokoškolského vzdelania tretieho stupňa sa však na štátnych príslušníkov tretích krajín vzťahuje iba všeobecný systém uznávania odborných kvalifikácií založený na porovnaní odbornej kvalifikácie žiadateľa s odbornou kvalifikáciou, ktorá sa vyžaduje na výkon daného regulovaného povolania v SR.

²⁵ Zoznam regulovaných povolání spolu s orgánmi príslušnými v konkrétnom prípade rozhodnúť je v slovenskom jazyku dostupný na <http://www.minedu.sk/uznavanie-ukonceneho-vzdelania-zo-zahranicia-na-vykon-regulovaneho-povolania-v-sr/> (citované 2. 12. 2012).

Ak žiadateľ nezískal doklad o odbornej kvalifikácii v ČŠ, nevzťahuje sa naňho ani zásada rovnocennosti dokladov o odbornej kvalifikácii, podľa ktorej „doklad osvedčujúci odbornú kvalifikáciu získanú v členskom štáte sa považuje za doklad rovnocenný s dokladom o odbornej kvalifikácii získanej v Slovenskej republike“²⁶, a ak sú podstatné rozdiely v trvaní alebo v obsahu odbornej prípravy alebo žiadateľ absolvoval aspoň o jeden rok kratšie štúdium, ako sa požaduje v SR, a nepreukázal znalosti získané odbornou praxou v inom ČŠ doplňujúce alebo vyrovnávajúce tieto podstatné rozdiely, uplatní sa naňho niektorý z náhradných opatrení na doplnenie alebo vyrovnávanie rozdielov v odbornej príprave. Tieto kompenzačné mechanizmy môžu mať podobu adaptačného obdobia alebo skúšky spôsobilosti.

Z pohľadu osobitných zákonov upravujúcich uznávanie kvalifikácií umožňuje väčšina právnych predpisov uznať kvalifikáciu na výkon povolania aj štátnym príslušníkom tretích krajín. Výnimkou je zákon č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov, ktorý viaže výkon v ňom upravených regulovaných profesií na štátne občianstvo SR, EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie.

3.5 Prístup štátnych príslušníkov tretích krajín k sociálnemu zabezpečeniu v SR

Ak je štátny príslušník tretej krajiny na Slovensku zamestnaný, stáva sa povinne sociálne poistenou osobou. Na základe sociálneho poistenia má rovnaký prístup k dávkam nemocenského poistenia, dôchodkového poistenia, úrazového poistenia, garančného poistenia aj poistenia v nezamestnanosti ako slovenskí štátni občania. Každý zamestnanec je zároveň súčasťou povinného systému verejného zdravotného poistenia, ktorý mu garantuje prístup k zdravotnej starostlivosti v zákonom stanovenom rozsahu.

Na základe povinného alebo dobrovoľného sociálneho poistenia majú rovnaký prístup k dávkam sociálneho poistenia aj zahraniční študenti. Prístup k verejnému zdravotnému poisteniu majú však len tí zahraniční študenti, ktorí študujú v SR študijný program na základe medzinárodnej zmluvy. Platiteľom poistného je v tomto prípade štát. Ostatní študenti sú povinní uzatvoriť komerčné zdravotné poistenie do 3 dní odo dňa prevzatia dokladu o pobyte, na základe ktorého sa im garantuje zdravotná starostlivosť v rozsahu určenom v zmluve medzi poistencom a poisťovňou. V prípade, že sa zahraničný študent v SR zamestná alebo začne podnikáť, stane sa povinne verejne zdravotne poistenou osobou.

²⁶ § 18 ods. 1 zákona č. 293/2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií v znení zákona č. 560/2008 Z. z.

Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí na Slovensku pôsobia ako fyzické osoby – podnikatelia, sú rovnako povinne verejne zdravotne poistení. Povinnosť uzavrieť sociálne poistenie majú iba v prípade, že ich príjem presahuje zákonom stanovenú sumu.²⁷ V každom prípade však majú možnosť uzavrieť sociálne poistenie dobrovoľne.

Rodinní príslušníci štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich, študujúcich alebo podnikajúcich na Slovensku spadajú v závislosti od činnosti realizovanej na Slovensku do systému povinného alebo dobrovoľného sociálneho poistenia.

Štátni príslušníci tretích krajín majú rovnako ako ich rodinní príslušníci na Slovensku prístup k sociálnym službám, pomoci v hmotnej núdzi, ako aj väčšine štátnych sociálnych dávok rovnako ako štátni občania SR.

²⁷ Samostatne zárobkovo činná osoba, ktorej príjem z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti alebo výnos súvisiaci s podnikaním a s inou samostatnou zárobkovou činnosťou bol vyšší ako 12-násobok vymeriavacieho základu, pričom vymeriavací základ predstavuje sumu vo výške 44,2 % jednej dvanástiny všeobecného vymeriavacieho základu za kalendárny rok, ktorý 2 roky predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa platí poistné.

Záver

SR špecificky nesleduje pracovnú mobilitu štátnych príslušníkov tretích krajín prichádzajúcich z iných krajín EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie na svoje územie. Dostupné sú preto len údaje týkajúce sa celkových pracovných mobilit štátnych príslušníkov tretích krajín, resp. pracovných mobilit občanov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie. Napriek skutočnosti, že dostupné údaje nám môžu poskytnúť len približné dáta o rozsahu vnútroeurópskej mobility štátnych príslušníkov tretích krajín do SR, je možné konštatovať, že podiel týchto mobilit je príliš malý na to, aby bolo možné definovať trendy v tejto oblasti.

Zatiaľ čo štátni príslušníci tretích krajín predstavujú na slovenskom pracovnom trhu len 23 % z celkového počtu cudzincov, vnútroeurópska pracovná mobilita sa na tom podieľa len nepatrným percentom (1,2 % – údaj za rok 2011). Dôvody tohto stavu môžu súvisieť tak s ekonomickými a sociálnymi podmienkami, ktoré pracovný trh v SR ponúka, ako aj s celkovým nastavením legislatívnych podmienok zamestnávania cudzincov.

Pracovná legislatíva týkajúca sa zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín je pomerne konzervatívna a vo všetkých ohľadoch uprednostňuje zamestnávania občanov SR a občanov ostatných ČS EÚ/EHP a Švajčiarskej kon-

federácie. Ani skutočnosť, že štátny príslušník tretej krajiny splnil podmienky inej členskej krajiny EÚ a uplatnil sa na jej pracovnom trhu, neznamená pre takéhoto uchádzača o zamestnanie na Slovensku žiadnu výhodu. Rovnako ako v prípade ostatných štátnych príslušníkov tretích krajín, vo väčšine prípadov ÚPSVaR pred udelením povolenia na zamestnanie takémuto cudzincovi opätovne preskúma podmienky na slovenskom trhu práce.

Rovnaká situácia ako pri vydávaní povolení na zamestnanie je aj pri rozhodovaní o udelení povolenia na prechodný pobyt. Skutočnosť, že štátny príslušník tretej krajiny mal pred vstupom na územie SR povolený pobyt v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie, takéhoto žiadateľa o prechodný pobyt v SR nijako nezvýhodňuje. Tak ako ostatní štátni príslušníci tretích krajín je aj on povinný doložiť žiadosť o udelenie prechodného pobytu bez výnimky rovnakými dokladmi, zaplatiť správny poplatok v rovnakej sume a o jeho žiadosti bude rozhodnuté v rovnakej lehote. Jeho výhodou oproti väčšine ostatných žiadateľov je skutočnosť, že platné povolenie na pobyt v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo Švajčiarskej konfederácie ho oprávňuje žiadať o udelenie prechodného pobytu na území SR, čím sa odbúrava dodatočná administratívna záťaž spojená s podávaním žiadosti na ZÚ SR.

Hoci celkový trend naznačuje, že počet cudzincov na slovenskom pracovnom trhu z roka na rok stúpa, štátni príslušníci tretích krajín sa na tomto raste podieľajú, najmä v ostatnom období aj z dôvodu hospodárskej krízy len veľmi málo. Aj preto postupne klesá podiel zamestnaných cudzincov s vysokoškolským vzdelaním, ktorých reprezentujú najmä štátni príslušníci tretích krajín. Za predpokladu odstránenia niektorých administratívnych bariér by mohla v budúcnosti aj vnútroeurópska mobilita štátnych príslušníkov tretích krajín predstavovať potenciál pre doplnenie vysokokvalifikovanej pracovnej sily na slovenskom trhu práce.

Bibliografia

Publikácie

Domonkos, T., Páleník, M., Radvanský, M., Saturovanie dopytu po pracovnej sile prostredníctvom migrácie v Slovenskej republike, IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu, Bratislava, 2010.

Drozd, P., Frkáňová, A., Kubovičová, K., Migrácia zahraničných študentov do Slovenskej republiky, IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu, Bratislava, 2012.

Jančo, M. a kol., Uznávanie odborných kvalifikácií migrantov z tretích štátov v Slovenskej republike, EUROIURIS, Bratislava, 2009.

Národná legislatíva

Zákon č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov

Zákon č. 293/2007 Z. z. o uznávaní odborných kvalifikácií v znení zákona č. 560/2008 Z. z.

Zákon č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch v znení neskorších predpisov

Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

Zákon č. 461/2006 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov

Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Opatrenie MPSVaR SR č.181/2012 Z. z. o úprave súm životného minima

Legislatíva EÚ

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov

Smernica Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom

Smernica Rady 2009/50/ES z 25. mája 2009 o podmienkach vstupu a pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vysokokvalifikovaného zamestnania

Smernica Rady 2004/114/ES z 13. decembra 2004 o podmienkach prijatia štátnych príslušníkov tretích krajín na účely štúdia, výmen žiakov, neplateného odborného vzdelávania alebo dobrovoľnej služby

Smernica Rady 2005/71/ES z 12. októbra 2005 o osobitnom postupe prijímania štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vedeckého výskumu

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 96/71/ES zo 16. decembra 1996 o vysielaní pracovníkov v rámci poskytovania služieb

Internet

http://www.emn.sk/phocadownload/glossary/emn_glossary_v-jan2012.pdf

http://www.minv.sk/?Rok_2011

<http://www.minedu.sk/uznavanie-ukonceneho-vzdelania-vo-zahranicia-na-vykon-regulovaneho-povolania-v-sr/>

Prílohy

Tabuľka A: Veková štruktúra štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí získali pobyt na Slovensku po predchádzajúcom pobyte v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo vo Švajčiarsku v rokoch 2006 - 2011

Tabuľka B: Veková štruktúra štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich na území SR na základe povolenia na výkon „činnosti podľa osobitných programov“ v rokoch 2006 - 2011

Tabuľka C: Vzdelanostná štruktúra štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich na území SR na základe povolenia na výkon „činnosti podľa osobitných programov“ v rokoch 2006 - 2011

Tabuľka D: Rozdelenie štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich na území SR na základe povolenia na výkon „činnosti podľa osobitných programov“ v rokoch 2006 - 2011 na základe druhu pracovnej činnosti

Tabuľka E: Počet zamestnancov pracujúcich na území SR na základe povolenia na výkon „činnosti podľa osobitných programov“ v rokoch 2006 - 2011 podľa krajiny pôvodu pracovníka a pohlavia

Tabuľka F: Veková štruktúra a rozdelenie podľa pohlavia vyslaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých zamestnávateľ má sídlo v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo vo Švajčiarsku

Tabuľka G: Počet vyslaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých zamestnávateľ má sídlo v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo vo Švajčiarsku v rokoch 2006 - 2011 podľa krajiny pôvodu pracovníka a pohlavia

Tabuľka H: Veková štruktúra a rozdelenie podľa pohlavia zamestnancov, u ktorých sa vyžaduje povolenie na zamestnanie v rokoch 2006 - 2011

Tabuľka CH: Zamestnanci, u ktorých sa vyžaduje povolenie na zamestnanie podľa krajiny pôvodu a pohlavia za roky 2006 - 2011

Tabuľka I: Veková štruktúra a rozdelenie podľa pohlavia zamestnancov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie na trhu práce SR v rokoch 2006 - 2011

Tabuľka J: Zamestnanci EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie na trhu práce SR v rokoch 2006 - 2011 podľa krajiny pôvodu a pohlavia

Tabuľka A: Veková štruktúra štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí získali pobyt na Slovensku po predchádzajúcom pobyte v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo vo Švajčiarsku v rokoch 2006 - 2011

Vek	2006*			2007*			2008*			2009*			2010*			2011		
	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu
0 - 4	4	0	4	2	0	2	0	0	0	3	0	3	1	0	1	2	1	3
5 - 9	0	0	0	1	0	1	0	0	0	3	0	3	1	0	1	0	0	0
10 - 14	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
15 - 19	1	0	1	1	0	1	0	0	1	0	1	1	1	2	3	1	0	1
20 - 24	1	2	3	2	1	3	3	0	3	2	2	5	6	0	6	3	1	4
25 - 29	10	2	12	5	2	7	3	2	5	13	7	20	9	2	11	9	5	14
30 - 34	7	4	11	1	3	4	9	1	10	8	1	9	10	1	11	9	5	14
35 - 39	3	2	5	1	3	4	10	3	13	7	4	11	8	4	12	7	2	9
40 - 44	2	0	2	2	0	2	4	2	6	3	2	5	3	4	7	6	0	6
45 - 49	2	0	2	4	0	4	1	2	3	3	1	4	4	1	5	2	3	5
50 - 54	1	2	3	0	1	1	1	0	1	1	1	2	1	1	2	5	0	5
55 - 59	1	0	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0
60 - 64	0	1	1	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0	2
65 - 69	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
70 - 74	1	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0

Tabuľka A: pokračovanie

Vek	2006*			2007*			2008*			2009*			2010*			2011		
	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu	muž	žena	spolu
75 - 79	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
80 - 84	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
85 a viac	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	33	14	47	23	11	34	32	12	44	46	18	64	45	17	62	46	17	63

Zdroj: ÚHCP P PZ.

* Rozdelenie podľa vekovej štruktúry v uvedenom období rokov 2006-2011 vychádza z dostupných údajov uvedených v tabuľke 1. Vzhľadom na to, že sa do roku 2011 údaje o predchádzajúcom pobyte štátneho príslušníka tretej krajiny (tabuľka 1) systematicky štatisticky nezberali a boli iba dobrovoľným údajom v žiadosti o povolenie na pobyt, je potrebné v rokoch 2006 – 2010 brať do úvahy možnú dátovú odchyľku.

Tabuľka B: Veková štruktúra štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich na území SR na základe povolenia na výkon „činnosti podľa osobitných programov“ v rokoch 2006 - 2011

Vek	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
0 - 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15 - 19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	2	0	2
20 - 24	1	2	3	2	0	2	2	0	2	12	6	18	11	3	14	9	1	10
25 - 29	2	4	6	2	1	3	7	1	8	9	3	12	13	7	20	19	7	26
30 - 34	3	3	6	1	1	2	3	2	5	7	2	9	10	4	14	12	2	14
35 - 39	5	4	9	1	1	2	0	0	0	3	1	4	3	3	6	7	3	10
40 - 44	3	3	6	3	2	5	2	3	5	2	2	4	3	2	5	1	1	2
45 - 49	4	1	5	2	1	3	4	1	5	3	2	5	4	2	6	5	4	9
50 - 54	2	1	3	0	1	1	0	1	1	4	1	5	4	0	4	3	0	3
55 - 59	0	3	3	1	2	3	1	1	2	2	1	3	2	0	2	2	0	2
60 - 64	2	2	4	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1	0	1	1
65 +	1	2	3	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	23	25	48	12	11	23	19	10	29	42	19	61	52	22	74	60	19	79

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka C: Vzdelanostná štruktúra štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich na území SR na základe povolenia na výkon „činnosti podľa osobitných programov“ v rokoch 2006 - 2011

Vzdelanie	2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
základné	0	0	0	0	0	0	1	0	3	1	4	3
stredné bez maturity (výučný list)	0	0	0	0	1	1	2	13	19	3	22	16
stredné s maturitou	2	0	3	1	4	5	5	11	13	6	19	20
vysokoškolské	21	25	46	9	10	19	22	17	30	12	29	21

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka D: Rozdelenie štátnych príslušníkov tretích krajín pracujúcich na území SR na základe povolenia na výkon "činnosti podľa osobitných programov" v rokoch 2006 – 2011 na základe druhu pracovnej činnosti

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
0 Príslušníci armády (profesionálni vojaci)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 Zákonodarcovia, vedúci a riadiaci zamestnanci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2 Vedeckí a odborní duševní zamestnanci	5	4	9	5	5	10	8	5	13	8	11	19	10	7	17	13	7	20
21 Vedci a odborníci vo fyzikálnych a v príbuzných vedách, architekti a technickí inžinieri (tvoriví zamestnanci)	0	0	0	0	0	0	1	0	1	3	0	3	3	0	3	4	0	4
22 Vedci a odborníci v biologických, lekárskejších a príbuzných odboroch	0	0	0	0	0	0	2	0	2	3	1	4	3	1	4	3	1	4
23 Odborní pedagogickí zamestnanci	4	2	6	3	3	6	2	2	4	2	3	5	2	2	4	2	2	4
24 Ostatní vedci a odborní duševní zamestnanci	1	2	3	2	2	4	3	3	6	3	4	7	2	4	6	4	4	8
3 Technickí, zdravotníckí, pedagogickí zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	17	21	38	5	6	11	5	5	10	8	5	13	8	4	12	9	5	14

Tabuľka D: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
31 Technici vo fyzikálnych, v technických a príbuzných odboroch	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	0	2	1	0	1	1	0	1
32 Technickí zamestnanci v oblasti biológie, zdravotníckí a poľnohospodárski zamestnanci a zamestnanci v príbuzných odboroch	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
33 Pedagogickí zamestnanci	14	20	34	3	6	9	3	5	8	3	5	8	3	4	7	4	4	8
34 Iní pomocní odborní zamestnanci	3	1	4	2	0	2	1	0	1	3	0	3	4	0	4	4	1	5
4 Nižší administratívni zamestnanci (úradníci)	0	0	0	1	0	1	4	0	4	6	2	8	6	1	7	8	0	8
41 Nižší administratívni zamestnanci (okrem úradníkov v službách a obchode)	0	0	0	1	0	1	4	0	4	5	1	6	6	1	7	8	0	8
42 Úradníci v službách a obchode	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	0	0	0	0	0	0
5 Prevádzkoví zamestnanci v službách a obchode	0	0	0	0	0	0	1	0	1	2	2	4	4	6	10	4	5	9
51 Obsluhujúci zamestnanci	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	3	1	4	2	1	3
52 Predavači, manekýni a predvádzací tovaru	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	1	5	6	2	4	6

Tabuľka D: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
6 Kvalifikovaní robotníci v poľnohospodárstve, lesníctve a v príbuzných odboroch (okrem obsluhy strojov a zariadení)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7 Remeselníci a kvalifikovaní výrobcovia, spracovatelia, opravári (okrem obsluhy strojov a zariadení)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	4	2	6	5	1	6
72 Kvalifikovaní kovrobotníci a strojárski robotníci (okrem obsluhy strojov a zariadení)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	4	3	1	4
74 Ostatní kvalifikovaní spracovatelia a výrobcovia (okrem obsluhy strojov a zariadení)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	2	0	2	2	0	2
8 Obsluha strojov a zariadení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0	3	7	0	7	8	0	8
82 Obsluha stacionárnych zariadení a montážni robotníci	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	1	3	0	3
83 Vodiči a obsluha pojazdných strojových zariadení	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	6	0	6	5	0	5
9 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci	1	0	1	1	0	1	1	0	1	10	2	12	13	2	15	13	1	14

Tabuľka D: pokračovanie

Druh pracovnej činnosti	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
91 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci zameraní na predaj a služby	1	0	1	1	0	1	0	0	0	2	2	4	1	1	2	1	0	1
92 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci v poľnohospodárstve, lesníctve, rybníctve a v príbuzných odboroch	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
93 Pomocní a nekvalifikovaní zamestnanci v baniach a lomoch, v priemysle, stavebníctve, v doprave a v príbuzných odboroch	0	0	0	0	0	0	1	0	1	8	0	8	12	1	13	12	0	12

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka E: Počet zamestnancov pracujúcich na území SR na základe povolenia na výkon „činnosti podľa osobitných programov“ v rokoch 2006 - 2011 podľa krajiny pôvodu pracovníka a pohlavia

Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2006		
	muži	ženy	spolu
USA	18	23	41
Kanada	3	2	5
Nepál	1	0	1
Srbsko	1	0	1
Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2007		
	muži	ženy	spolu
USA	8	9	17
Srbsko	2	0	2
Angola	1	0	1
Azerbajdžan	1	0	1
Nepál	1	0	1
Ukrajina	1	0	1
Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2008		
	muži	ženy	spolu
USA	8	9	17
Angola	2	0	2
Kongo	1	0	1
Kuvajt	1	0	1
Libanon	1	0	1
Palestína	1	0	1
Rusko	1	0	1
Srbsko	1	0	1
Sudán	1	0	1
Sýria	1	0	1
Ukrajina	1	0	1
Uzbekistan	1	0	1

Tabuľka E: pokračovanie

Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2009		
	muži	ženy	spolu
Srbsko	20	6	26
USA	8	9	17
Chorvátsko	3	0	3
Ukrajina	1	2	3
Angola	2	0	2
Rusko	1	1	2
Kanada	1	0	1
Kongo	1	0	1
Kuvajt	1	0	1
Palestína	1	0	1
Srbsko a Čierna Hora	1	0	1
Sudán	1	0	1
Sýria	1	0	1
Uzbekistan	1	0	1
Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2010		
	muži	ženy	spolu
Srbsko	30	9	39
USA	7	6	13
Ukrajina	1	5	6
Chorvátsko	3	0	3
Angola	2	0	2
Rusko	1	1	2
Afganistan	1	0	1
Bangladéš	1	0	1
India	1	0	1
Kanada	1	0	1
Kuvajt	1	0	1

Tabuľka E: pokračovanie

Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2010		
	muži	ženy	spolu
Palestína	1	0	1
Srbsko a Čierna Hora	1	0	1
Sýria	1	0	1
Uzbekistan	1	0	1
Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2011		
	muži	ženy	spolu
Srbsko	34	8	42
USA	7	6	13
Ukrajina	4	2	6
Chorvátsko	4	0	4
Bielorusko	1	1	2
Rusko	1	1	2
Uzbekistan	1	0	1
Sýria	1	0	1
Srbsko a Čierna Hora	1	0	1
Palestína	1	0	1
Kuvajt	1	0	1
Kanada	1	0	1
India	1	0	1
Bangladéš	1	0	1
Angola	1	0	1
Afganistan	1	0	1

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka F: Veková štruktúra a rozdelenie podľa pohlavia vyslaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých zamestnávateľ má sídlo v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo vo Švajčiarsku

Vek	2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy	muži	ženy
0 - 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15 - 19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20 - 24	1	0	0	0	1	0	1	2	0	0	0	1
25 - 29	0	1	1	0	2	0	1	0	3	0	3	0
30 - 34	1	0	1	5	2	3	4	2	3	0	3	0
35 - 39	1	0	1	1	2	3	5	3	12	0	10	0
40 - 44	0	0	1	0	0	0	0	0	5	0	8	0
45 - 49	0	0	0	0	2	0	6	0	14	1	12	0
50 - 54	0	0	0	1	1	0	1	0	6	0	9	1
55 - 59	0	0	1	1	2	2	0	2	3	0	2	0
60 - 64	0	0	0	0	1	0	1	0	4	0	3	0
65 +	0	0	2	1	3	2	2	1	0	0	2	0
Spolu	3	1	4	7	16	9	22	21	31	50	51	2
												54

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka G: Počet vyslaných štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorých zamestnávateľ má sídlo v inej členskej krajine EÚ/EHP alebo vo Švajčiarsku v rokoch 2006 - 2011 podľa krajiny pôvodu pracovníka a pohlavia

Krajina pôvodu	Vyslaní zamestnanci v roku 2006		
	muži	ženy	spolu
Rumunsko	0	1	1
Ukrajina	1	0	1
Zimbabwe	1	0	1
Krajina pôvodu	Vyslaní zamestnanci v roku 2007		
	muži	ženy	spolu
USA	3	8	11
Ukrajina	2	0	2
Kamerun	1	0	1
Thajsko	1	0	1
Zimbabwe	1	0	1
Krajina pôvodu	Vyslaní zamestnanci v roku 2008		
	muži	ženy	spolu
USA	3	8	11
Rusko	2	0	2
Ukrajina	2	0	2
Vietnam	2	0	2
Kamerun	1	0	1
Kórejská republika	1	0	1
Macedónsko	1	0	1
Thajsko	1	0	1
Zimbabwe	1	0	1

Tabuľka G: pokračovanie

Krajina pôvodu	Vyslaní zamestnanci v roku 2009		
	muži	ženy	spolu
USA	4	10	14
Ukrajina	6	0	6
Kórejská republika	2	0	2
Macedónsko	2	0	2
Vietnam	2	0	2
Albánsko	1	0	1
Kamerun	1	0	1
Rusko	1	0	1
Senegal	1	0	1
Zimbabwe	1	0	1
Krajina pôvodu	Vyslaní zamestnanci v roku 2010		
	muži	ženy	spolu
Kórejská republika	34	1	35
Čína	4	0	4
Rusko	2	0	2
Ukrajina	2	0	2
Austrália	1	0	1
Bielorusko	1	0	1
Irán	1	0	1
Japonsko	1	0	1
Srí Lanka	1	0	1
Turecko	1	0	1

Tabuľka G: pokračovanie

Krajina pôvodu	Vyslaní zamestnanci v roku 2010		
	muži	ženy	spolu
USA	1	0	1
Uzbekistan	1	0	1
Krajina pôvodu	Vyslaní zamestnanci v roku 2011		
	muži	ženy	spolu
Kórejská republika	34	1	35
Čína	4	0	4
Ukrajina	2	1	3
Rusko	2	0	2
Austrália	1	0	1
Bielorusko	1	0	1
Brazília	1	0	1
Irán	1	0	1
Japonsko	1	0	1
Srbsko	1	0	1
Srí Lanka	1	0	1
Turecko	1	0	1
USA	1	0	1
Uzbekistan	1	0	1

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka H: Veková štruktúra a rozdelenie podľa pohlavia zamestnancov, u ktorých sa vyžaduje povolenie na zamestnanie v rokoch 2006 - 2011

Vek	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
0 - 14	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15 - 19	11	4	15	14	6	20	44	23	67	9	9	18	13	4	17	19	10	29
20 - 24	153	63	216	184	70	254	491	126	617	385	171	556	222	142	364	222	152	374
25 - 29	235	69	304	290	76	366	539	124	663	593	184	777	489	215	704	507	246	753
30 - 34	242	54	296	272	52	324	509	93	602	490	132	622	418	126	544	479	146	625
35 - 39	238	51	289	250	43	293	383	89	472	369	90	459	378	97	475	375	124	499
40 - 44	160	32	192	165	52	217	260	62	322	274	90	364	249	82	331	289	85	374
45 - 49	124	30	154	116	27	143	189	47	236	207	51	258	171	60	231	215	65	280
50 - 54	88	21	109	81	21	102	109	34	143	136	39	175	130	36	166	132	32	164
55 - 59	39	16	55	45	14	59	58	16	74	70	27	97	63	28	91	68	24	92
60 - 64	17	4	21	13	3	16	18	5	23	29	12	41	29	14	43	35	13	48
65 +	8	4	12	9	2	11	9	4	13	13	9	22	9	7	16	8	7	15
Spolu	1 316	348	1 664	1 439	366	1 805	2 609	623	3 232	2 575	814	3 389	2 171	811	2 982	2 349	904	3 253

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka CH: Zamestnanci, u ktorých sa vyžaduje povolenie na zamestnanie podľa krajiny pôvodu a pohlavia za roky 2006 - 2011

Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2006		
	muži	ženy	spolu
Ukrajina	306	62	368
Kórejská republika	233	18	251
USA	114	69	183
Rumunsko	76	24	100
Bulharsko	73	17	90
Čína	52	18	70
Rusko	35	30	65
Vietnam	50	4	54
Japonsko	47	7	54
Indonézia	36	8	44
ostatné	294	91	385
Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2007		
	muži	ženy	spolu
Ukrajina	363	95	458
Kórejská republika	315	25	340
Vietnam	126	24	150
USA	96	45	141
Rusko	37	27	64
Čína	38	16	54
Japonsko	47	7	54
Thajsko	1	42	43
Juhoslávia	37	3	40
Macedónsko	35	3	38
ostatné	344	79	423
Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2008		
	muži	ženy	spolu
Vietnam	787	138	925
Ukrajina	705	179	884
Kórejská republika	346	32	378

Tabuľka CH: pokračovanie

Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2008		
	muži	ženy	spolu
USA	79	45	124
Indonézia	68	11	79
Rusko	37	36	73
Moldavsko	56	13	69
Thajsko	4	64	68
Japonsko	58	9	67
Macedónsko	59	4	63
ostatné	410	92	502
Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2009		
	muži	ženy	spolu
Ukrajina	679	201	880
Vietnam	461	148	609
Kórejská republika	396	39	435
USA	127	88	215
Čína	88	39	127
Srbsko	97	11	108
Rusko	49	54	103
Thajsko	8	92	100
Japonsko	83	14	97
India	67	8	75
ostatné	520	120	640
Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2010		
	muži	ženy	spolu
Ukrajina	494	207	701
Kórejská republika	437	35	472
Vietnam	192	92	284
USA	112	79	191
Čína	135	55	190
Thajsko	5	112	117

Tabuľka CH: pokračovanie

Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2010		
	muži	ženy	spolu
Rusko	48	58	106
India	87	17	104
Japonsko	74	12	86
Srbsko	68	10	78
ostatné	519	134	653
Krajina pôvodu	Zamestnanci v roku 2011		
	muži	ženy	spolu
Ukrajina	497	208	705
Kórejská republika	488	33	521
Vietnam	161	102	263
Čína	184	65	249
USA	117	71	188
Thajsko	4	150	154
Srbsko	122	13	135
Rusko	66	67	133
India	99	21	120
Macedónsko	84	8	92
ostatné	527	166	693

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka i: Veková štruktúra a rozdelenie podľa pohlavia zamestnancov EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie na trhu práce SR v rokoch 2006 - 2011

Vek	2006		2007		2008		2009		2010		2011	
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
0 - 14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15 - 19	15	6	21	130	56	186	103	57	160	42	58	100
20 - 24	224	153	377	574	263	837	726	299	1 025	693	286	979
25 - 29	577	299	876	980	397	1 377	1 262	466	1 728	1 294	514	1 808
30 - 34	698	167	865	1 168	294	1 462	1 485	345	1 830	1 567	387	1 954
35 - 39	655	88	743	1 164	175	1 339	1 364	240	1 604	1 502	261	1 763
40 - 44	539	51	590	899	115	1 014	1 213	124	1 337	1 447	154	1 601
45 - 49	418	72	490	669	115	784	920	160	1 080	1 034	169	1 203
50 - 54	348	68	416	531	90	621	684	121	805	744	131	875
55 - 59	222	42	264	323	55	378	436	77	513	543	89	632
60 - 64	87	8	95	132	19	151	189	33	214	246	33	279
65 +	36	2	38	53	6	59	80	5	86	106	5	111
Spolu	3 819	956	4 775	6 623	1 585	8 208	8 462	2 045	10 382	9 218	2 045	11 263
												13 772
												3 255
												17 027

Zdroj: ÚPSVaR.

Tabuľka J: Zamestnanci EÚ/EHP a Švajčiarskej konfederácie na trhu práce SR v rokoch 2006 – 2011 podľa krajiny pôvodu a pohlavia

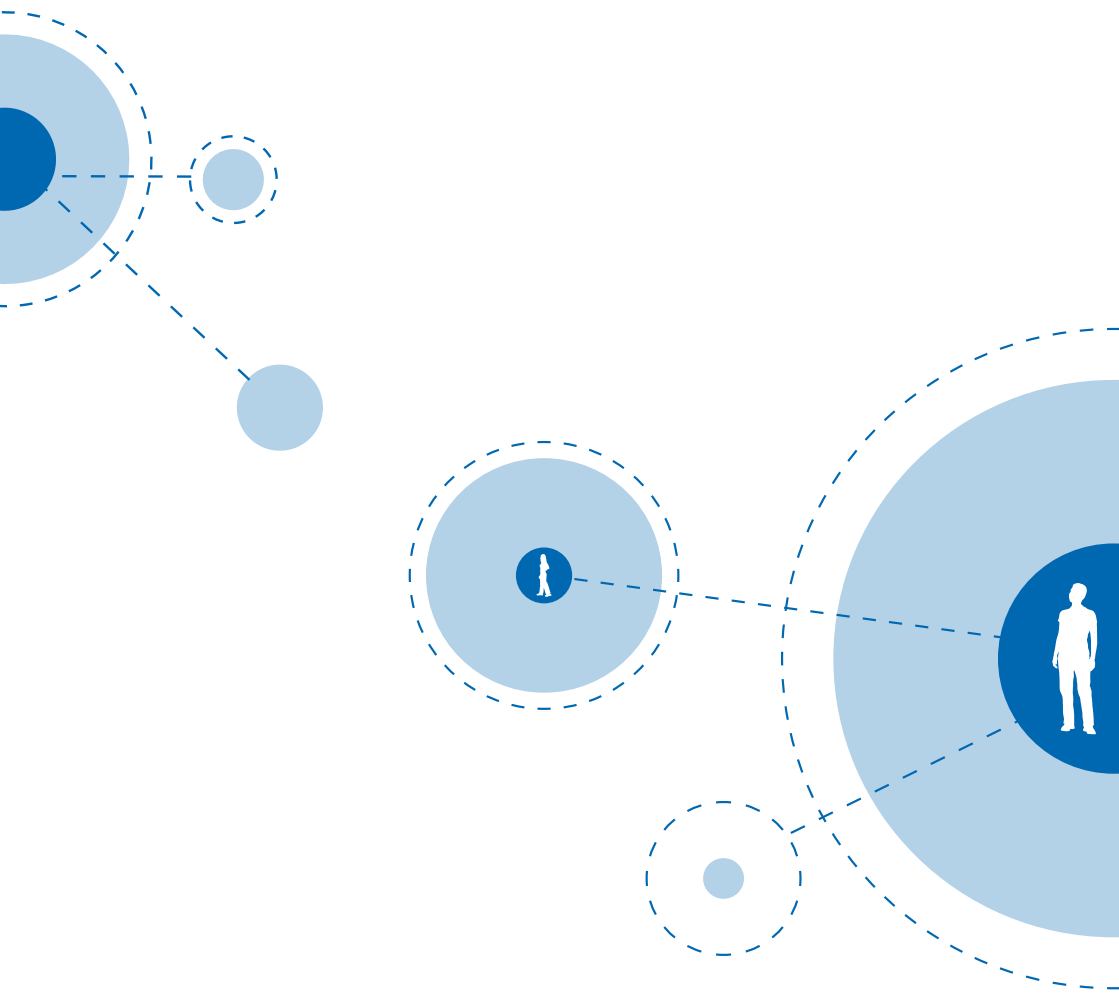
Krajina pôvodu	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
Belgicko	66	5	71	68	7	75	78	6	84	107	9	116	119	9	128	118	13	131
Bulharsko	0	0	0	298	46	344	436	63	499	385	60	445	434	77	511	638	89	727
Cyprus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	2	1	1	2	1	2	3
Česká republika	856	303	1 159	1 110	442	1 552	1 380	534	1 914	1 725	581	2 306	2 182	648	2 830	2 430	797	3 227
Dánsko	37	8	45	41	8	49	50	8	58	64	7	71	58	7	65	60	6	66
Estónsko	1	0	1	1	3	4	2	4	6	5	4	9	5	4	9	8	5	13
Fínsko	5	2	7	12	6	18	15	6	21	14	6	20	22	12	34	19	13	32
Francúzsko	628	69	697	711	80	791	734	90	824	626	80	706	644	70	714	738	80	818
Grécko	17	2	19	16	3	19	22	1	23	21	3	24	32	7	39	41	9	50
Holandsko	44	3	47	60	4	64	61	7	68	69	13	82	77	10	87	83	11	94
Írsko	23	15	38	26	16	42	32	12	44	35	12	47	33	16	49	44	16	60
Litva	2	1	3	3	4	7	3	5	8	9	6	15	11	7	18	22	11	33
Lotyšsko	7	2	9	8	3	11	8	6	14	28	5	33	36	9	45	19	15	34
Luxembursko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Maďarsko	289	61	350	543	112	655	990	185	1 175	1 182	195	1 377	1 513	217	1 730	1 895	269	2 164
Malta	1	0	1	2	0	2	2	0	2	2	1	3	2	0	2	1	0	1
Nemecko	408	66	474	472	68	540	536	89	625	651	93	744	709	108	817	704	127	831

Tabuľka J: pokračovanie

Krajina pôvodu	2006			2007			2008			2009			2010			2011		
	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu	muži	ženy	spolu
Poľsko	733	257	990	693	224	917	918	248	1 166	1 010	310	1 320	1 544	425	1 969	1 656	540	2 196
Portugalsko	9	1	10	20	5	25	33	5	38	43	6	49	45	5	50	68	6	74
Rakúsko	211	25	236	277	35	312	362	42	404	458	51	509	502	51	553	532	59	591
Rumunsko	6	5	11	1 631	383	2 014	2 065	454	2 519	1 903	433	2 336	2 397	538	2 935	3 539	974	4 513
Slovensko	14	5	19	17	3	20	20	6	26	24	7	31	18	9	27	32	10	42
Španielsko	101	24	125	112	27	139	125	28	153	130	31	161	139	33	172	164	47	211
Švédsko	21	5	26	33	7	40	37	8	45	35	11	46	33	12	45	35	9	44
Taliano	158	22	180	226	24	250	276	27	303	370	29	399	411	37	448	562	46	608
Veľká Británia	174	74	248	226	74	300	254	83	337	297	88	385	297	86	383	337	97	434
Spolu EÚ	3 811	955	4 766	6 606	1 584	8 190	8 439	1 917	10 356	9 195	2 041	11 236	11 264	2 398	13 662	13 746	3 252	16 998
Island	0	0	0	1	0	1	2	0	2	2	0	2	2	0	2	2	0	2
Lichtenštajnsko	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nórsko	4	1	5	6	1	7	7	2	9	7	2	9	5	3	8	6	2	8
Spolu EHP	4	1	5	7	1	8	9	2	11	9	2	11	7	3	10	8	2	10
Švajčiarsko	4	0	4	10	0	10	14	1	15	14	2	16	18	3	21	18	1	19
Spolu	3 819	956	4 775	6 623	1 585	8 208	8 462	1 920	10 382	9 218	2 045	11 263	11 289	2 404	13 693	13 772	3 255	17 027

Zdroj: ÚPSVaR.

IOM Medzinárodná organizácia pre migráciu
Úrad v Slovenskej republike
Národný kontaktný bod Európskej migračnej siete v SR
Grösslingová 4, 811 09 Bratislava, Slovenská republika
www.iom.sk, www.emn.sk

ISBN: 978-80-89506-30-9